Täysistunto

Tiistai 20.3.2018 klo 14.00—17.51

5. Lex Malmi, Laki Helsinki-Malmin lentopaikasta
Kansalaisaloite KAA 1/2017 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 4/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 4/2018 vp. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotus hylätään.

Keskustelu

15.56 **Ari Jalonen sin** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyseessä on siis kansalaisaloite Malmin lentopaikan käytöstä ja niin edespäin. Me olemme käsitelleet tätä kansalaisaloitetta pitkään, hartaasti, voisi sanoa, ja olemme käyttäneet tämän kuulemisessa myös sitä asiantuntemusta, mitä on valiokunnan pöydän ympärillä kertynyt joidenkin kohdalla useiden vuosienkin ajan ja useista asioista. Me olemme siis erikoisvaliokunta, joka on perehtynyt liikenne- ja viestintäasioihin, ja me olemme useissa eri asiakohdissa saaneet tietoomme välähdyksiä tulevasta. Tulevaisuuden kuva siitä, millaista ilmailu, liikenne ja liikkuminen tulevaisuudessa ovat, on meidän tiedossamme varmasti parhaiten koko eduskunnasta. En ole tarkistanut tätä asiaa kaikilta, joten en pysty syvällä rintaäänellä sanomaan, mutta väitän, että ainakin enemmistö meidän valiokunnan jäsenistä on ihan näihin faktoihinkin perustuen Malmin ystäviä. Tältä pohjalta asiaa lähdettiin käsittelemään.

Mietinnön valmistuttua tuli palautetta muun muassa siitä, miksei tätä kulttuuripuolta, kulttuuriperintöä ja näitä arvoja, ole käsitelty tässä mietinnössä sanallakaan. Se johtuu ihan käytännössä siitä, että me päätimme tehdä mahdollisimman ytimekkään ja niihin olennaisiin asioihin perustuvan mietinnön, josta käy sitten ilmi tämä tulevaisuudenkuva ja muun muassa se tarve, mitä Malmin kaltaiselle kentälle on tulevaisuudessa meidän näkemyksemme mukaan olemassa.

Perustuslakivaliokunta käsitteli tätä samaa asiaa, ja vaikka jotkut tulkinnat ovat olleet semmoisia, että se ei vaadi kovinkaan paljon perustuslain puolesta, niin se lienee kohtalaisen mutkat suoraksi pannut näkökanta, koska siellä on paljon semmoisia kohtia, missä annetaan vaihtoehtoja, miten asia voidaan ratkaista, ja jos asia ratkaistaan jotenkin, niin sitten se pitää perustella ja ratkaista ne perustuslailliset ongelmat, mitä siinä on muun muassa kuntien itsehallinnon suhteen.

Lyhyesti käyn tämän lyhyen, tiiviin mietinnön läpi. Siinä todetaan oikeastaan jo 20 vuoden ajan — toiset sanovat pitempäänkin, toiset lyhempään — jatkuneesta valtion ja Helsingin kaupungin eri tahojen ja toimintojen välisestä keskustelusta ja neuvottelusta, joka on päätynyt siihen, että lopulta Helsinki on kaavoittanut asuinalueeksi kyseisen lentoken-

tän. Perustuslakivaliokunta tosiaan toteaa, että se ei olisi aivan ongelmaton ratkaisu, jos tässä vaiheessa tehtäisiin jotain toisin. Ja sen perään tosiaan alleviivaan sitä, että jos jotain tehtäisiin toisin, niin siinä vaiheessa pitäisi esittää myös perustelut sille.

Mutta valiokunta toteaa tämän hylkäämisperusteisiin johtavan johdannon jälkeen sen, että Malmin kentällä on tällä hetkellä varsin suuri merkitys muun muassa liikelennoille, harrastajailmailulle, huoltovarmuudelle, ilmailuopetukselle ja niin edespäin, ja todetaan yksiselitteisesti ja yksimielisesti se, että kun otetaan huomioon tuleva, kehittyvä älykäs liikenne ja sen luomat uudet tarpeet, niin Malmin kenttä on mitä omiaan palvelemaan suomalaisia ja helsinkiläisiä tämmöisen toiminnan alustana. Samaan hengenvetoon me toteamme myös sen, että tämmöiset vastaavat tarpeet on löydyttävä jostain lähialueelta. Se tarve on ilmeinen. Ja todetaan myös se, että jos toiminnot joudutaan kokonaan lakkauttamaan, niiden uudelleenkäynnistäminen voi olla olennaisesti vaikeampaa [Eduskunnasta: Mahdotonta!] — käytännössä mahdotonta — eri ympäristölupien ynnä muiden johdosta, joten Helsingin kaupungin kyllä tulisi varsin perusteellisesti miettiä, mitä he omaisuudellaan tekevät. Mutta, kuten sanottu, perustuslain mukaan tätä ei kovinkaan helppoa ole täältäpäin käsitellä. Se on enemmänkin Helsingin ja helsinkiläisten asia, mitä omaisuudellaan tekevät, niin että se palvelee parhaiten helsinkiläisiä ja myös suomalaisia.

Mutta koska asia on nimenomaan tulevien liikennemuotojen, liikkumisten, liikkumistapojen perusteella varsin tärkeä, niin me teimme tähän sitten lausumaehdotuksen, ja se kuuluu näin: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin kentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä.” Paljon ilmaa — ilmailussa on ilmaa onneksi — mutta korostan sitä, että nyt puhutaan lentokenttätoimintojen, ilmailutoimintojen parissa olevasta lausumasta, ei siis pelkästä kentästä.

Niin kuin sanoin, me olemme kaikki enemmän tai vähemmän Malmin ystäviä ja näemme sen tärkeän tarpeen, mikä Malmin kaltaisella kentällä on, ja erittäin tärkeä, semmoinen perusteellinen kysymys tässä on se, että tämä lähdetään yksimielisenä ratkaisemaan parhaalla mahdollisella tavalla, millä pystyy. Tässä on kaikki mahdolliset keinot käyty läpitte, kaikki mahdolliset toisten toimintojen perusteet käyty läpitte, ja tämä on nyt senkaltainen asia, että vaikka me olemme Malmin ystäviä, niin se paine on nyt Helsingin kaupungilla ja helsinkiläisillä siitä, mitä Helsinki haluaa tehdä omaisuudellaan. Tämä mietintö on siis yksimielinen.

16.06 **Pekka Puska kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että tämä outo ja hyvin ikävä Helsingin kaupungin päätös Malmin lopettamisesta on kansalaisaloitteella tuotu tänne eduskuntaan keskusteltavaksi. Vaikka asia on muodollisesti Helsingin kaupungin, sillä on ilman muuta valtakunnallista ulottuvuutta, onhan kysymys pääkaupungin lentokentästä, jolla on kansallisesti suuri historiallinen arvo ja merkitys pääkaupungin pienlentoliikenteen kannalta. Vaikka teoriassa on mahdollista, että eduskunta voisi tässä jotenkin reagoida, ja aloitteessa on tähän juridisia näkökohtia, on selvää, että eduskunta ei tässä vaiheessa oikein voi päättää muuta kuin mitä valiokunta esittää. Tästä huolimatta haluaisin lyhyesti kommentoida tätä asiaa. En mielelläni tästä pöntöstä käytä kovin kovaa poliittista kieltä, mutta mielestäni tässä asiassa kaupungin puolella Helsingin kokoomuksen ja vihervasemmiston toiminta on ollut tosi outoa ja aika siivotonta. Viittaan siis kolmeen näkökohtaan:

Ensimmäinen on se, että Malmi on merkittävä viher- ja virkistysalue, enkä ymmärrä kaupungin linjaa, että asukkaiden terveydelle ja viihtyisyydelle tärkeitä viheralueita halu-

taan kaupungissa jatkuvasti tuhota. Malmin lisäksi on vaarassa Keskuspuisto ja useita muita viheralueita. Ennen kuntavaaleja puolueet panivat paneeleihin ehdokkaita, jotka kaikki ilmoittivat kannattavansa Malmia ja viheralueita, mutta valtuustossa jyrätään toisin.

Toiseksi, Malmin kentän alue on sellainen suopohja, että rakentaminen sille on hankalaa ja tulee hyvin kalliiksi. Ja mitä asuntorakentamiseen tulee, joutomaata rakentamiseen kyllä löytyy ja rakennetaan korkeampia taloja. Joka tapauksessa asukkaiden viihtyvyydelle ja terveydelle on pantava suuri paino.

Kolmantena eikä vähiten tärkeänä on kasvava pienlentoliikenne. Helsinkiä halutaan aivan oikein kehittää moderniksi eurooppalaiseksi pääkaupungiksi. Siihen kuuluu ilman muuta kehittyvä ja monipuolinen pienlentoliikenne ja muu ilmailutoiminta, citylentokenttä. Näemme esimerkiksi Tukholman Bromman ja Lontoon Cityn lentokentän kehityksen. Jos Malmi tuhotaan, mistä uusi citylentokenttä Helsinkiin? Ja ennen kaikkea, miksi ruveta hankalasti ja kalliisti etsimään ja rakentamaan uutta, kun meillä on valmiina Malmi?

Kuten sanoin, eduskunta ei tässä vaiheessa voine muuta päättää, mutta ei voi muuta kuin toivoa, että Helsingin kaupunki vielä ottaisi järjen käteen ja peruisi älyttömän Malmi-päätöksensä. Samalla totean, että valiokunnan ponsiehdotus on hyvä, ja toivon, että valtiovalta voi toimia — ellei Helsingin vuoksi enää Malmin suhteen, niin pääkaupunkiseudun pienilmailuliikenteen turvaamiseksi.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Mennään puhujalistaan muutaman puheenvuoron verran, ja jos sitten vielä ilmenee painetta debattiin, niin voidaan se käydä.

16.10 **Mika Raatikainen ps:** Arvoisa puhemies! Eduskunnalla on nyt mahdollisuus tehdä vaihteeksi jotain erityisen järkevää ja estää Malmin historiallisen, toimivan ja tarpeellisen lentoaseman tuhoaminen. Takaan, että jos tämä eduskunta pystyy Malmin säästämään, niin se jää siitä historiaan. Se ei jää historiaan mistään takakontti-gateista tai muista vähän erikoisemmista kuvioista. Se on varma asia.

Pääkaupunkiseudun ainoan toimivan pienlentokentän nitistäminen muutaman grynderin ehdoilla on minusta typeryydessään sellainen teko, että sille pitäisi oikeasti pystyttää jonkunlainen muistomerkki, ja minä toivon, että jos tämä muistomerkki tulee aiheelliseksi, niin siinä on kaikkien nimet, jotka ovat olleet tuhoamassa sitä kenttää, koska sinne on hyvä mennä sitten katsomaan, että katsokaa, mitä isi teki tai äiti teki, että hieno juttu.

EU on ottanut kantaa kaupunki- ja yleisilmailukenttien säilyttämisen puolesta Euroopan parlamentin päätöslauselmassa. Sieltä joskus tulee jopa järkeviä päätöslauselmia. 3. helmikuuta 2009 todettiin, että yleisilmailu- ja liikelentotoiminta ovat nopeimmin kasvavia siviili-ilmailun aloja Euroopassa ja ne täydentävät kaupallisten lentoyhtiöiden harjoittamaa säännöllistä lentoliikennettä ja tarjoavat siten erityisiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia etuja, esimerkiksi lisäämällä kansalaisten liikkuvuutta, liiketoiminnan tuottavuutta ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Eli lentokenttäkapasiteetin riittävyys on EU:n strateginen huolenaihe. 150 kilometrin säteellä Helsingistä ei ole muuta vapaalla aikataululla palvelevaa kevyen lentoliikenteen kansainvälistä kenttää kuin Helsinki-Malmi. Sieltä on vuosikymmeniä lennetty liike- ja tilauslentoja, kansainvälisiä lentoja. Viime vuosina kasvuluvut ovat olleet 9—14 prosenttia vuosittain. Eli ei aivan turha paikka.

Ilmailun merkitys kansantaloudelle on huomattava: se työllistää tällä hetkellä välillisesti tai suoraan yli 100 000 ihmistä, ilmailualan maksamat suorat verot valtiolle 2,5 miljardia, lentoliikenteen osuus Suomen bkt:stä noin 3,2 prosenttia. Malmilla on ollut tärkeä osa

lentokoulutuksessa, huoltotoiminnassa, kaikenlaisissa ilmailuharrastuksissa, ja niin tulisi olla jatkossakin.

Euroopan lennonvarmistuksen suunnittelu- ja kehittämisorganisaatio Eurocontrol on laatinut kaupallisen lentoliikenteen kasvuennusteen, ja sen mukaan Suomen ja lähialueiden liikennemäärät kasvavat 30—70 prosenttia vuodesta 2012 vuoteen 2035, Euroopan alueella jopa 2—3-kertaiseksi vuoteen 2050 mennessä, eli kentille ehkä on pikkasen tarvetta. Ja liikelentojen määrän kasvuvauhti on viime vuosina ollut noin 3 prosenttia vuosittain Euroopassa, ennen lamaa jopa 7 prosenttia. Nämä ovat pari vuotta vanhoja lukuja, niin että tällä hetkellä varmaan huidellaan taas aika korkeissa lukemissa. Vuonna 2015 Lontoon citylentokentän matkustajamäärät kasvoivat 18 prosenttia, kenttää ollaan laajentamassa. Tukholmassa parlamentti päätti joulukuussa lakkauttaa selvityksen Bromman vanhan citykentän ottamisesta asuntokäyttöön, ja sen liikelentopalveluihin on meneillään kymmenien miljoonien eurojen investoinnit. Samaan aikaan täällä ollaan tuhoamassa Malmin kenttää — ei mitään järkeä.

Joustava saavutettavuus on kilpailutekijä niin liike-elämässä kuin muissakin yritysten toimintaympäristöissä. Liikelentojen volyymin pitkäaikainen kasvutrendi tuo paitsi silkkaa liikennettä myös avaa mahdollisuuksia uudenlaisille ilmaliikennepalvelukonsepteille, eli työpaikkoja tulee. Liikelentojen kansainvälinen kasvutrendi lisää liikelentämiseen käytettävän rahan määrää. Tämä tulee avaamaan lisää kiinnostavuutta ja toimintamahdollisuuksia uusille liikelentotoimijoille ja palveluille — parhaassa tapauksessa siten, että toimeen ryhtyy suomalainen toimija kotimaiselta liikelentoihin soveltuvalta kentältä, kuten esimerkiksi Malmilta.

Huoltovarmuuden säilyminen uusissa olosuhteissa olisi selkeästi uhattuna. Helsinki-Malmin lentopaikan pysyminen ilmailukäytössä parantaa Helsingin seudun huoltovarmuutta, sehän on itsestäänselvää. Lentopaikka voi toimia varakenttänä osalle Helsinki-Vantaalla operoivasta kalustosta. Esimerkiksi vuonna 1986, kun oli virkamiesten lakko, sieltä hoidettiin kotimaan reittiliikenne varsin pitkälle. Kentän pitäminen ilmailukäytössä tukee valmiuslain 12 §:ää eli varautumisvelvollisuutta.

Sitten tullaan tähän kulttuurihistorialliseen asiaan. Malmin kenttä on kansallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde, ja 30-luvulla rakennettu Malmin lentoasema on listattu myös Euroopan tasolla seitsemän uhanalaisimman kulttuuriperintökohteen joukkoon. On kummallista, miten täällä suojellaan jotain ovennuppeja ja ties mitä jalkalistoja, mutta kun on tämmöinen kokonaisuus, niin sen annetaan sitten mennä sen takia, että saadaan muutama kerrostalo jollekin mahdolliselle porukalle, joka sinne muuttaa — joka voisi muuttaa ihan minne vain muuallekin. Eli Malmi on edelleen yksi maailman parhaiten säilyneistä edelleen toimivista kansainvälisistä lentoasemista siltä ikäkaudelta ja kaupallisen ilmailun toiminnassa oleva kulttuuriperintökohde. Syyskuussa 2017 Museovirasto puolsi lausunnossaan tiukasti Malmin lentoaseman suojelua rakennusperintölailla. Se on myös esittänyt Malmin lentoasemaa toimitettavaksi Unescon maailmanperintöohjelmaan osana arvostettua funktionalistista arkkitehtuurikokonaisuutta. Jokainen, joka siellä on käynyt, ymmärtää, että se on jotain täysin ainutlaatuista.

Tulee historiallinen pointti: Lentoaseman merkitys meidän historialle on aika merkittävä, jos ajatellaan vuonna 40 olympialaisiin valmistautumista, sotavuosien ilmapuolustusta, Helsingin olympialaisia 52 ja koko yleisilmailun kehitystä. Malmin kenttä jatkoi yleisilmailukenttänä ja on ollut sen ehdoton keskus koko maassa tähän hetkeen asti ja on edelleen. Se on valittu World Monuments Fund -listoille, tällaiseen, missä on tällaisia arkkiteh-

tonisia merkkiteoksia. Europa Nostra on vuonna 2016 todennut lentoaseman yhdeksi Euroopan seitsemästä uhanalaisimmasta kulttuuriperintökohteesta ja niin poispäin. Ja kuten täällä jo mainittiinkin, niin kentällä on myös huomattavia luontoarvoja ja paikalliset käyttävät sitä todella paljon ulkoiluun. Se on semmoinen kiva oleskelualue — tiedän sen helsinkiläisenä, asun muutaman kilometrin päässä kentästä.

Vahva kansalaismielipide puoltaa aloitteessa esitetyn lain säätämistä. Helsingin ja ympäristökuntien asukkailta on jo toistakymmentä vuotta kysytty eri mielipidekyselyin, mitä mieltä he ovat tästä asiasta, ja lähes kaikkien tehtyjen mielipidemittausten tulokset ovat samat: lentokentän säilyttämisen kannatus on lähes poikkeuksetta ollut yli kaksinkertainen verrattuna kentän asuntorakentamisen kannatukseen. Helsinki-Malmin lentopaikan säilyttäminen ilmailukäytössä on selkeästi ja yli puoluerajojen ilmaistu kansalaisten tahto. Me olemme eduskunnassa, ja ehkä näitä kansalaisten tahtoja olisi joskus hyvä noudattaa eikä vain jotain muita juttuja.

Arvoisa puhemies! Ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otetaan kansalaisaloitteen mukainen lakiehdotus. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Näyttää siltä, että halutaan debattia. Otetaan tähän lyhyt debattikierros.

16.17 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kääntäisin nyt kyllä sellaisen kulman tähän keskusteluun, että muistan hyvin, kun asiasta keskusteltiin ennen viime kunnallisvaaleja. Silloin esimerkiksi päähallituspuolue keskusta lupasi, että tämä Malmin kenttä säilytetään. Pääministeri otti vahvasti sen puolesta kantaa. Silloin vähän epäilimme, ovatko nämä nyt kunnallisvaalien aluspuheita vai onko tässä tosiasiassa perää.

Niinpä minä haluaisin nyt vielä painottaa ja sanoa, että tässä asiassahan nimenomaan on nyt hallituksen kannasta kysymys. Meidän pitää tietää, onko täällä tyhjää puhetta tämän kentän puolesta vai kertooko hallitus selkeästi sen, onko valtiolla tarpeita tälle kentälle, aikooko hallitus tehdä päätöksen siitä, että Malmin lentokenttää tarvitaan valtakunnan toiminnoissa, ja ollaanko valmiit sijoittamaan sinne toimintoja. Tästä, puhemies, on tosiasiassa kysymys, kun puhumme tämän kentän kohtalosta.

Muistan myös erään ristiriitaisen viestin, josta silloin kysyimme muutaman kerran tässä salissa. Eli samaan aikaan, kun lupauksia tuli pääministeritasolta asti kentän puolesta, esimerkiksi ministeri Mykkänen otti taas täysin päinvastaisia kantoja kentän säilyttämistä vastaan ja sanoi, [Puhemies: Aika!] että valtio ei voi sopimuskumppanina toimia näin.

16.19 **Ari Jalonen sin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen kysyi hallituksen kantaa. Se on vähän niin kuin itseltään kysyisi, koska viime kaudella on tehty päätös. [Pia Viitasen välihuuto] Viime kaudella nimenomaan te olitte ministerinä ja olette ollut osana tätä päätöstä.

Kuitenkin totean tähän varsinaiseen esitykseen, mikä tuolta pöntöstä nyt tuli: Tämä on kansalaisaloite, ja tällä ei siis nyt ole hallituksen esityksen kanssa mitään tekemistä. Nämä päätökset ovat 20 vuoden sisällä tehtyjä, muun muassa viime kaudella. Mutta vaikka me olemme täällä mitä mieltä tahansa siitä, mikä on järkevää ja mikä ei, niin myös kansanedustajan pitää toimia lakien mukaan, ja perustuslakivaliokunnan lausunto on, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä [Puhemies: Aika!] vain, jos

valiokunnan esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomiot otetaan asianmukaisesti huomioon... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

16.20 **Mikko Alatalo kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen ollut Malmin lentokentän ystävä, ja siksi harmittaa tämä kohtalo. Bromma esimerkiksi on erittäin tärkeä Tukholman alueelle, ja liikelennot lisääntyvät.

Mutta tosiaankin tämä kansalaisaloite on käsitelty asiallisesti. Me nojasimme liikennevaliokunnassa perustuslakivaliokunnan lausuntoon, joka totesi, että on vaikea lähteä eduskunnan taholta tekemään diktaatteja Helsingin kaupungin omistamaan Malmin kenttään. Jouduimme nostamaan tässä kädet pystyyn tämän kansalaisaloitteen osalta.

Helsingillä on nyt pallo Malmin asiassa, ja tämä oli se, mitä me pystyimme tekemään liikennevaliokunnassa. Siellä on nyt meidän ponsi, jossa puhutaan korvaavista lentokenttätoiminnoista ja niiden turvaamisesta. Se ei ole kovin vahvasti sanottua, mutta joka tapauksessa näin tehtiin.

Mikään ei ole pyhää, kun on gryndereiden eduista kysymys. Kaupunkirakenteen tiivistämisen mantralla haluaa vihervasemmisto tuhota kulttuurisesti tärkeitä alueita, niin kuin meillä esimerkiksi Eteläpuistoa haluttaisiin tuhota. Tämä on erittäin suuri vahinko. Näin jouduimme tässä nyt toimimaan, ja todellakin harmittaa.

16.21 **Jaana Pelkonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Malmin lentokentän kohtaloa ja tietoista alasajoa ja erityisesti oman kotikaupunkini Helsingin roolia tässä asiassa on ollut erittäin surullista seurata.

Kuten on jo kuultu, vahva kansalaismielipide puoltaa Malmin lentokentän säilyttämistä ilmailukäytössä, ja on erittäin valitettavaa, ettei tätä kansalaismielipidettä ole kuultu tai ainakaan otettu vakavasti. Se on myös käynyt useissa puheenvuoroissa ilmi ja selville, että ilmailun merkitys ei tulevaisuudessa suinkaan ole vähenemässä vaan päinvastoin. On silkkaa hulluutta tuhota toimiva ja arvokas kenttä, josta voitaisiin tulevaisuudessa kehittää vaikka mitä. Kerran tuhottua ei enää valitettavasti takaisin saa.

En tiedä, voiko tällaisessa debattipuheenvuorossa kannattaa, mutta kannattaisin edustaja Raatikaisen tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Varsinaisessa puheenvuorossa täytyy kannatuspuheenvuorot tehdä.

16.22 **Juho Eerola ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos vain suinkin voisin, niin minäkin tässä debattipuheenvuorossani kannattaisin edustaja Raatikaisen tekemää esitystä. Vaikka kyseessä onkin siis pelkästään Helsingin kaupungin oma päätös, pitää muistaa näin, että tämä on kuitenkin kansallisesti erittäin merkittävä. Tämä on koko maan kannalta erittäin merkittävä päätös, mitä nyt ollaan tekemässä, että muutamalle kerrostalolle uhrataan kokonainen lentokenttä.

Kun katsotaan, kuinka paljon lentotoiminta on Euroopan laajuisesti kasvanut, Suomessa myös, niin se kaikki puoltaa tämän kentän säilyttämistä, sitä myötä verotulot, työpaikat, kaikki tämä ja juuri tämä moneen kertaan mainittu Bromman kenttä Tukholmassa, joka toimisi erittäin hyvänä esimerkkinä meille, miksi ei pitäisi tätä Malmin lentokenttätoimintaa lopettaa. Jos se nyt kuitenkin jostain syystä hölmönä päätöksenä päätetään lopettaa, niin aivan varma on, että jos se on meillä vaikka Kymenlaakson puolella, niin ei siitä Malmin

kohdalta mene kuin 45 minuuttia, niin ollaan [Puhemies koputtaa] meidän puolella. Siellä on lentokenttäsuunnitelmat jo pitkällä.

16.23 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Väheksymättä yhtään sitä muutaman kerrostalon vertausta, mutta jos 25 000 ihmistä on ajateltu asuttaa sille alueelle, ei ehkä kannata käyttää muutamaa kerrostaloa vertauskuvana. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Valitettavaa on todeta näin satakuntalaisena, että elinkeinoelämä keskittyy ja sijoittuu aina entistä enemmän tänne pääkaupunkiseudulle. Me mielellämme ottaisimme ne, kuten tässä edustaja Raatikainen sanoi, että voisihan ne laittaa asumaan mihinkä hyvänsä. Minä uskon, että jos me sen ”muutaman”, 25 000 asukkaan, asuttamistarpeen ratkaisisimme Satakunnassa, ne torpat jäisivät tyhjiksi. Kyllä pitää sillä lailla nähdä myös nämä realiteetit, mitkä ovat, että ihmiset hakeutuvat pääkaupunkiseudulle, täällä on vireä elinkeinoelämä. Helsinki on tämän asian ratkaissut näin ja sopinut asiasta valtion kanssa, niin että tässä kohtaa se lausuma, mikä on meillä, on hyvä ja tarpeellinen.

16.24 **Markku Pakkanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä Malmin kenttä -asia puhuttaa ja puhutti valiokunnassakin, ja itse myös harmittelen Helsingin kaupungin päätöstä siitä, miten pitää jyrkästi kiinni tällaisesta hyvästä pienkentästä.

Kentille on tarvetta. Itse tulen Kouvolasta, ja meillä on siellä viisi eritasoista lentokenttää, ja tunnetuin niistä on tietysti Utin sotilaskenttä. Mutta niin kuin tuossa edustaja Eerola sanoi, lähin kymenlaaksolainen kenttä on Pyhtäällä, jonne Malmilta on noin kolmen vartin ajomatka. Kyllä näitä lähikenttiä on, mutta niin kuin tässä ensimmäisessä puheenvuorossa tuli selville, tällä hetkellä toimivia tällaisia jatkuvan lennon kenttiä, Malmin korvaavia kenttiä, ei ole 150 kilometrin säteellä, ja siksi valiokunnan mietinnön lauseessa on hyvä huomio, että tulee järjestää tilanne niin, että korvaava mahdollisuus löytyy. Kymenlaaksosta on sellainen kyllä tarjolla.

16.26 **Mika Kari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämmöiselle entiselle, tai oikeastaan nykyisellekin, ilmailun harrastajalle ja entiselle lentäjälle on tietenkin iso harmi nähdä lentokenttää lopetettavan. Malmin lentokenttään liittyy monia asioita, joita tässä aikaisemmissakin puheenvuoroissa, jopa ihan tunteisiin vetoavastikin, tuotiin esille. Ei siinä mitään, mutta siinä on jotain, että hallituspuolueiden kansanedustajat huljuttelevat näppejään nyt semmoisessa pesuvedessä, että ei ole vähään aikaan taas nähty.

Meille on tänne jaettu valiokunnan mietintö, yksimielinen mietintö, myös opposition puolelta näyttää olevan yksimielinen mietintö, perussuomalaisten edustaja Ronkainen on ainakin ollut asiaa käsittelemässä. Edustaja Ronkaiselle käy, mutta samasta ryhmästä edustaja Raatikaiselle ei, ja onko tässä monta vuorokautta aikaa, en tiedä, kuinka paljon. Olisin toivonut kuitenkin, että ne puolueet, jotka vuoden 2015 jälkeen ovat olleet hallituksessa tai ovat siellä edelleen, olisivat tehneet toimenpiteitä Malmin lentokentän säilyttämiseksi. Muun muassa Rajavartiolaitoksen toimipiste on siirretty Helsinki-Vantaalle, sinne on tehty miljoonien investoinnit. Tällä lailla, kun investoinnit valuvat Malmilta pois, kenttä [Puhemies koputtaa] myös jää rakentamiselle.

16.27 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraateilla ei ole edustajaa liikenne- ja viestintävaliokunnassa. Siinä mielessä emme ole

pystyneet vaikuttamaan valiokunnassa tämän valiokunnan kantaan emmekä myöskään lausumaan. Mutta kristillisdemokraatit ovat puolustaneet Malmin lentokentän säilyttämistä ilmailukäytössä. Se on ollut meidän kantamme niin Helsingin valtuustossa kuin ylipäätänsäkin Uudellamaalla. Tässä ei ole jakolinjoja puolueen sisällä, vaan todellakin yksimielisesti näemme tämän kentän tarpeellisuuden.

Olisi tärkeää myöskin ymmärtää se, että mikäli päätös tämän kentän käyttämisestä lentokäytössä edelleenkin pitäisi, niin se ei suinkaan tarkoittaisi sitä, etteikö alueelle voitaisi rakentaa jonkun verran asuntoja — tämähän on tullut esille näissä selvityksissä, joita on tehty — mutta ei todellakaan sellaisia määriä, massiivisia määriä, mitä nyt sitten grynderit ovat ajamassa sillä, että ovat ajamassa koko tätä Malmin lentokenttää alas.

Kristillisdemokraateille on tärkeää myöskin se, että Malmin lentokentällä koulutetaan lähetyslentäjiä, joten tämä apu, mitä voidaan antaa ympäri maailmaa, ei ole [Puhemies koputtaa] pelkästään hupikäyttöä vaan todella [Puhemies: Aika!] tarpeeseen tulevaa työtä.

16.28 **Ari Torniainen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen itse saanut lentää Lappeenrannan lentokentältä Malmin lentokentälle. Kyllä tosiasia on, että Malmin lentokenttä on merkittävä yleisilmailun ja yksityisen ilmailun koulutuksen keskus. Sillä on myöskin kansallista lentoturvallisuutta tukevia toimia.

Käytännössä tosiasia on kuitenkin se, että jo ennen nykyistä hallitusta Malmista on tehty päätökset. Se on käytännössä se tosiasia. Omasta mielestäni tämä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö on hyvä pohja. Etenkin tämä lausuma, että ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä”, on tärkeä.

Mutta ennen kaikkea edustaja Raatikaisen puheenvuoroon haluan painottaa, että itse toivon, että nyt myöskin helsinkiläiset päättäjät voivat lähteä turvaamaan Malmin lentokentän toimintaa, jos sitä täällä Helsingissä halutaan. [Puhemies koputtaa] Itse toivon, että täällä halutaan säilyttää [Puhemies: Aika!] Malmin lentoliikenne toiminnassa.

16.29 **Mika Raatikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihan näin edustaja Myllykalliolle: Saattoi olla, että mainitsin muutaman kerrostalon, mutta tilannehan on se, että jos ajatellaan sitä aluetta, minkä Helsinki tavallaan kaappasi tuossa jokunen vuosi sitten Sipoolta, niin sinne mahtuisi pikkasen enemmän niitä kerrostaloja. Siellä ei ole tehty yhtään mitään. Nyt kuitenkin yhtäkkiä tarvitaan tämä Malmin alue näille taloille. En mene sen enempää Helsingin kaavoitus- tai kunnallispolitiikkaan, mutta tämä on tämä juttu. Eli tehdään jotain, että keksitään jotain muuta, saadaan joku veruke, ja lähdetään tälle tielle. — Kiitos.

16.30 **Katja Taimela sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan muistuttaa, että tämä kansalaisaloite oli meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa käsittelyssä. Mietintövaliokunnassa otimme päätösehdotuksessamme yksimielisesti kannan kansalaisaloitteen hylkäämisestä, mutta yhtä vahvasti edellytimme, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä — tämä kaikki muun muassa sen takia, että harrasteilmailun ja liikelentotoiminnan mahdollistaminen on

jatkossakin tärkeää, ja mikä tärkeää, myös huoltovarmuuden huomioon ottaminen. Se kaikki on tässä todella relevanttia.

Sitten, jos mietitään tämän kansalaisaloitteen käsittelyä meillä valiokunnassa, me olemme myös valiokuntakäsittelyn aikana saaneet sellaista tietoa ministeriöstä, että näitä vaihtoehtokenttiä [Puhemies: Aika!] valmistellaan. Sen eteen on tehty jo työtä, että tästä päästään eteenpäin. Ja pakko tässä asiassa on luottaa myös liikenne- ja viestintäministeriön valmisteluun.

16.31 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykallio on -koski, mutta se nyt ei tahtia haittaa. Kuulostaa nimittäin aika kovalle nimelle, kun vesi on kuitenkin pehmeämpää kuin tuo kallio. Riippuu pudotuskorkeudesta. Jos pudotetaan lentokoneesta, niin sillä ei ole mitään merkitystä.

Mutta kyllä minun on pakko todeta siihen, että en halua sekaantua todellakaan kaupungin omaan päätöksentekoon, mutta minä näkisin, että sieltä niitä toimia on jo siirretty Helsinki-Vantaalle, niin kuin edustaja Kari totesi, mutta sitten myös Santahaminaan tiettyjä toimintoja.

Se kysymys pitää tietysti tehdä selväksi, että näitten maakuntakenttien lennonjohtamisjärjestelmät tulee turvata niin, että ne saumattomasti ja katkeamattomasti hoidetaan jatkossa edelleen. Siinä mielessä se, montako taloa tai rivitaloa tai kerrostaloa — minä uskon kyllä siihen, että Helsingin kaupunki ei ole tätä nyt yhtäkkiä keksinyt, se valtuusto on ilmeisesti äänestänyt tästä jo muutamiakin kertoja vuosien varrella.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Nyt mennään puhujalistaan.

16.33 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikallaolijat! Viime aikoina on käyty paljon keskustelua siitä, kenen asiaa kansanedustajien pitää eduskunnassa ajaa. Minun mielestäni kansanedustajan tehtävä on ajaa kaikissa tilanteissa koko Suomen etua, ja siitä on kyllä kyse minun mielestäni Malmin lentokentänkin kohdalla. Itse hieman hämmästelen sellaista keskustelua, jossa annetaan ymmärtää, että tämä olisi vain Helsingin kaupungin asia. Minun mielestäni tämä on paljon isompi asia kuin vain Helsingin kaupungin asia. Jotain tämän kansalaisaloitteen merkityksestä ja tärkeydestä kertoo se, että tietääkseni tämä on ainoa kansalaisaloite — no, ehkä oli yksi aiemmin — jonka keskusteluun on osallistunut itse pääministeri. Pääministeri Juha Sipilä osallistui tämän kansalaisaloitteen lähetekeskusteluun, ja keskusta kertoi, että heillä on jopa ryhmäpäätös tukea Malmin jatkoa.

Muistan vielä, kun käytiin tätä keskustelua, ja tiedän sen, että tässä kysymyksessä ratkaisevassa roolissa on Helsingin kaupunki ja kaupungin tekemät ratkaisut, mutta siinä, että tähän löydetään oikea ratkaisu, miten Malmi voi jatkaa, on tärkeässä roolissa myös Suomen valtio ja maamme hallitus. [Eduskunnasta: Miksi lausuma?] Ja muistan, miten nykyinen pormestari Vapaavuori, kun häneltä tätä kysyttiin, totesi, että jos siltä tasolta eli maan pääministeriltä tulee kutsu tällaiseen neuvotteluun, niin totta kai sellaiseen neuvotteluun ryhdytään. Olisi nyt mielenkiintoista kuulla, selvisikö — olen itse yrittänyt selvittää — onko tällainen kutsu käynyt, onko tällainen keskustelu käyty maan pääministerin ja pääkaupungin pormestarin välillä niistä ratkaisuista, että Malmi voisi jatkaa, tuliko tämä esille valiokunnan asiantuntijakuulemisessa tai keskustelussa tai jossain muualla.

Hivenen itse hämmästelen sitä, että tässä keskustelussa edelleen vahvasti tuodaan esille sitä, että voisi löytyä jokin korvaava kenttä. Ei Malmin lentokenttää voida Suomessa korvata kuin ehkä Viikin alueelle. Ei korvaavaa lentokenttää löydy 80 kilometrin päästä. Omassa kotikunnassani Lopella on Räyskälän lentokenttä. Joku on sanonut, että miksi puolustat Malmin kenttää, tehän saatte Räyskälään niitä toimintoja. No, emme saa. Ei näitä toimintoja saada kuin jokin ripaus johonkin. Mutta valtaosa näistä toiminnoista on juuri sellaisia kuin edustaja Puska omassa hyvässä, punnitussa, pitkän elämänkokemuksenkin omaavassa puheenvuorossaan esille toi, eli sellaisia toimintoja, joiden pitää olla kaupungin keskellä, mahdollisimman lähellä.

Itse kävin kaksi viikkoa sitten juuri yhden Malmin aktiivisen lentäjän kanssa keskustelun, ja hän sanoi, että hyvin tyypillinen käyttäjä on sentyyppinen, joka tulee Helsinki-Vantaan tai Helsingin lentokentälle, siirtyy sieltä Malmin lentokentälle, sieltä pienemmällä koneella käy Lappeenrannassa, Vaasassa, tulee takaisin, siirtyy saman tien kotimaahansa. Nämä ovat aika usein sellaisia henkilöitä, että heidän rahapussejaan tai luottokortin nollamäärää kannattaisi kaikkien suomalaisten seurata. Niillä tehdään isoa kauppaa, isoa bisnestä, josta hyötyisi koko suomalainen yhteiskunta.

Arvoisa puhemies! Suomessa ollaan tekemässä peruttamaton virhe. Uusi ilmailuteknologia on itse asiassa maailmalla palauttamassa aktiiviseen käyttöön juuri tällaisia Malmin tyyppisiä lentokenttiä, jotka ovat kaupunkirakenteen ympäröimiä, ja myös jo lakkautustuomion saaneita niin sanottuja citykenttiä on otettu uudelleen lentoliikenteen käyttöön kaikkialla maailmassa. Tukholma on ollut tässä esillä. Keskellä sijaitsevan, itse asiassa jo aiemmin lakkautustuomion saaneen Bromman kentän avaamisesta uudelleen on tehty ratkaisu, ja nopea suotuisa kehitys siellä on erinomainen esimerkki siitä, mikä on se kehitys, mihin maailma on tällä hetkellä menossa. Sen takia olen huolissani siitä, mitä nyt Helsingissä ja Suomessa ollaan Malmin osalta tekemässä. En näe itse asiassa yhtään järkevää syytä, miksi itse asiassa ainoa tällainen Helsingin kaupungin lentokenttä halutaan lopettaa.

Helsinki-Vantaan kansainvälinen reittiliikennelentokenttä toki toimisi jatkossakin, mutta Malmin lopettamisen jälkeen kaupunki olisi kokoluokkansa ainoa ilman Malmin kaltaista citykenttää. Malmin lentokenttä on tarjonnut yli miljoonan asukkaan Suur-Helsingille kevyen liikenteen kansainvälisen lentokentän, aktiivisen virkistys- ja harrastekeitaan, paikan ilmailutapahtumille sekä mahdollisuuden kouluttautua ilmailun ammatteihin. 10 kilometrin päässä kaupungin keskustasta sijaitseva Malmin lentokenttä on palvellut myös Rajavartiolaitosta, pelastuslaitosta, Ilmavoimia ja poliisia — ja näin palvelisi jatkossakin, jos Suomessa se ymmärrettäisiin.

Arvoisa puhemies! Kansalaisaloitteella säädettävän lain myötä Helsinki-Malmin lentopaikka siis säilytettäisiin kokonaisuutena, joka mahdollistaisi kaupallisen ja ei-kaupallisen siviili-ilmailun, ja sitä kehitettäisiin lentopaikan oheistoimintojen osalta ja säilytettäisiin lentopaikan kulttuuriympäristön arvot. Aluetta olisi myös mahdollista käyttää valtion ilmailuun sekä sotilasilmailuun. Lailla siis tässä säädettäisiin myös kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien omistussuhteista sikäli kun niillä on yhteys Helsinki-Malmin lentopaikkaan.

Eli mielestäni lopettamiselle ei ole olemassa mitään järkevää perustetta. Lopettamista on perusteltu, kun kuuntelin Helsingin valtuuston keskustelun, sillä, että Helsingissä on pulaa rakennusmaasta. Se on varmasti osittain totta, mutta olen itse käynyt Helsinki-Malmin lentokentältä katsomassa ylhäältä, ja sen näkee myös Helsinki-Vantaan lentokentältä koneella nousten, että kyllä sitä rakennusmaata löytyy. Itse asiassa tämä Malmille suunni-

teltu asuntotuotanto on hyvin helppo ratkaista, ja siinä itse asiassa tämä keskustelu, mitä pääministeri lupasi käydä pormestari Vapaavuoren kanssa, olisi oleellisen tärkeää. Tämä malli olisi ollut se, missä noin puolet siitä 25 000 ihmisen asuntotuotannosta olisi toteutettu Malmin lentokentän reuna-alueille. Kenttä säilyisi tässä mallissa, ja silloin tullaan siihen, mihin tarvitaan maamme hallitusta ja eduskuntaa. Se jäljelle jäävä kenttäosa lunastettaisiin valtion maaomistusta vaihtamalla valtion omistukseen. Eli Helsingin kaupunki saisi tismalleen haluamansa 25 000 ihmisen asuntotuotantotarpeen Helsingin sisältä tällä tavalla. Eli maanvaihto olisi se toimiva ratkaisu. Näin siis Malmin lentokentän alueelle suunnitellusta asuntotuotannosta puolet toteutettaisiin itse sillä alueella ja kenttä jäisi paikalleen, ja kentän osuuden valtio siis hankkisi itselleen omistukseen maanvaihdolla.

Myös Finavia on nostanut esille asioita, jotka puoltavat vahvasti Malmin kentän säilymistä. Heidän lausunnoissaan on tuotu esille vahvoja puoltoja kentän puolesta. Myös Rajavartiolaitos, pelastuslaitos, Medi-Heli, poliisi, Finavia ja niin poispäin ovat olleet tärkeitä toimijoita Malmin kentällä, ja heidän kaikkien lausunnot ovat olleet toiminnan jatkon kannalla. Malmin lentoasema on ollut esimerkiksi Helsingin pelastuslaitoksen lentotoiminnan päätukikohta, ja se on palvellut erinomaisesti myös lääkärikopteri Medi-Heliä. Malmi on ollut tukikohta myös poliisikoptereille ja niin poispäin. On ollut — kyllä, tämä epävarma tilanne on ollut niin pitkään, että niitä toimintoja on väistämättä jouduttu siirtämään muualle ja hakemaan muunlaisia ratkaisuja. Mutta jos nyt tehtäisiin oikea ratkaisu ja Malmi jatkaisi, niin olen varma, että sinne näitä toimintoja hyvin paljon palaisi ja itse asiassa tulisi paljon uuttakin. Meillä on jo nyt julkisuudessa ollut sellaista ilmailukoulutusta, jota tulevaisuudessa pitäisi antaa.

Arvoisa puhemies! 10 minuutin kello tikittää kovaa vauhtia. Viimeksi puhuin lähetekeskustelussa myös siitä, miten arvokas luontokeidas Malmi on. Esimerkiksi EU:n lintudirektiivissä mainittuja lajeja siellä pesii lukuisa määrä, ja siksi hämmästelen, että vihreät ovat tämänkin keitaan ja ympäristön arvokkaan kokonaisuuden valmiita tuhoamaan. Ei heitä toki täällä salissa tällä hetkellä yhtään näy.

Arvoisa puhemies! En tiedä, annetaanko tätä tekoa koskaan anteeksi, sillä Helsingin päättäjät tietävät ja myös täällä eduskunnassa tiedetään, mitä ollaan tekemässä.

16.43 **Katja Taimela sd:** Aivan aluksi haluan vielä tässä vaiheessa kiittää kaikkia heitä, jotka ovat tämän kansalaisaloitteen takana, isosta työstä ja asian julkisuuteen nostosta.

Niin kuin itse debattipuheenvuorossa totesin, tämä kansalaisaloite oli meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa käsittelyssä. Mietintövaliokunnassa otimme päätösehdotuksessamme yksimielisen kannan kansalaisaloitteen hylkäämisestä, mutta yhtä vahvasti edellytimme, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta nämä Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä.

Miksi näin vahvasti halusimme tahtomme kirjata, liittyy siihen, että Malmin lentokenttä on merkittävä yleisilmailun ja yksityisen ilmailukoulutuksen keskus, jonka toiminnot tukevat myös kansallista lentoturvallisuutta. Lentokenttä on tämän lisäksi merkittävä huoltotoiminnan keskittymä, ja Malmin kentän merkitys liikelennoille, harrasteilmailulle ja huoltovarmuudelle on huomattava.

Kansalaisaloitteen käsittelyn aikana me saimme myös kuulla, että vaihtoehtokenttien löytymiseksi on tehty ja tehdään edelleen töitä. Kestävän ratkaisun on löydyttävä jo senkin vuoksi, että harrasteilmailun kasvu on totta ja meidän huoltovarmuutemme vaatii sen.

Edustaja Heinonen oli omassa puheenvuorossaan sitä mieltä, että vaihtoehtokenttää ei löydy. Valiokunnassa me siis yksimielisesti uskalsimme ajatella tämän asian positiivisemmin.

Mitä tulee yleisesti näitten kansalaisaloitteiden jatkoon, minä koen ongelmalliseksi, jos jatkossakin tässä talossa lainsäätäjät puuttuvat ja ottavat kovasti kantaa kunnallisen itsemääräämisoikeuden piirissä oleviin päätöksiin kansalaisaloiteoikeuden pohjalta.

16.46 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! En tuosta perustuslakivaliokunnan lausunnosta löytänyt sitä, että olisi suoranaista estettä, että eduskunta yksittäistapauksissa ottaisi merkittäviä asioita esille. Jokelan ampumatapaushan oli muun muassa yksi, mikä johti sitten lainsäädäntöön.

Mutta tuosta erilaisesta keskustelusta: Puhuttiin siitä, että vaihtoehtoja voi olla ja vaihtoehtoja voi tulla. Mutta täytyy muistaa, että eiväthän koko rakennus ja alue voi siirtyä historiallisesti. Vai onko siinä tarkoitus, että siirretään monta kilometriä jollakin katerpillarilla? Eihän se tietenkään ole sama. Se on silloin korvaava toiminto uusine rakenteineen uudessa paikassa.

Itse asun Hyvinkäällä ja tiedän, että on selvitetty Hyvinkäätä ja Lohjaa aikanaan. Ne eivät ole olleet sopivia paikkoja. Siellä vaaditaan monenmoista toimenpidettä. Ihan mielellään ottaisin Hyvinkäälle, jos saisin hyvinkääläisenä kunnallispoliitikkona näin valita, mutta kun se ei ole sama asia saavutettavuudeltaan ja historialtaan kuin tuo Malmin lentokenttä.

Edustaja Raatikainen otti hyvin esille tuon Helsingin perussuomalaisten kannan asiassa elikkä kävi läpi näitä monenmoisia seikkoja ja erityisesti kansalaisten mielipidettä, joka on ollut monissa kyselyissä sama: se, miksi ei kuulla sitä, mitä kansalaiset haluavat kunnassa tehdä. Todella itsekin mietin, että ei vihreiden edustajia täällä näy, eikä ole vissiin tulossakaan.

Kannatan lämpimästi perussuomalaisten edustaja Raatikaisen ehdotusta tässä asiassa.

16.48 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Todettakoon nyt vielä se, että pidän vähän vastenmielisenä sitä, että keskustapuolueen kansanedustajat täällä koettavat pestä nyt pyykin puhtaaksi. Jos teitä vielä ryhmäpäätös on sitonut siinä, että ollaan yksimielisesti Malmin säilyttämisen kannalla, niin kuitenkin valiokunnassa te olette tämän valiokunnan yksimielisen mietinnön takana. [Eduskunnasta: Takinkääntö!] Tekee poliittisesti kipeää se, että täällä sitten, kun lehteriyleisössä on paljon tämän kansalaislakialoitteen kannattajia, koetetaan kääntää selkä kunnallisvaalien jälkeen tälle asialle, otettiin ikään kuin vaaliteemaksi, että nyt ollaan Malmin kannalla, ja sitten kuitenkin petetään vaalien jälkeen, kun äänet on laskettu. Se tuntuu uskomattomalle, että näin menetellään, ja näyttäytyy minun silmissäni äänestäjien hyväksikäyttämiselle.

Mielestäni tässä aloitteessa on oikein perustellusti tuotu esille Malmin kentän ainutlaatuisuutta, ja sen vuoksi valiokunta on ottanut tämän oman kantansa. Valiokunnassa nähtiin tulevaisuuden ilmailun osalta ja lyhyiden kuljetusten osalta selvästi tulevaisuutena, että tarvitaan pääkaupunkiseudulle lähiliikennekenttää. Minkälaisilla välineillä jatkossa sitten esimerkiksi tavarapalveluita siirretään esimerkiksi Helsinki-Vantaan kentältä kaupunkien keskustoihin, niin se ei välttämättä tarkoita pienkonetoimintaa vaan ehkä vielä pienempien laitteiden kuljetuspalveluita, [Puhemies koputtaa] jotka sitten mahdollistetaan siltä mahdolliselta tulevalta lähikentältä.

16.50 **Mika Kari sd:** Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin sanoin, itse mielelläni näkisin Malmin lentokentän jatkossakin pysyvän harraste- ja ammatti-ilmailun käytössä. Se on entiselle lentäjälle ja ilmailuharrastajalle tietenkin iso ja tärkeä asia ja se on henkilökohtainen asia, mutta päättäjälle se ei olekaan ihan näin helppoa.

Tässä mietinnössään valiokunta aivan oikein tuo esiin kunnallisen itsehallinnon periaatteet, ja minulla poliitikkona kyllä vähän korviin koskee se, että täällä syytetään nytten gryndereitä tästä Helsingin kaupungin eli kaupunkilaisten valitsemien päättäjien tekemästä päätöksestä. Se on vähän sellainen tapa kuin kaataisi itse sitä suolahappoa niskaan, poliitikkojen ja edustuksellisen demokratian päälle. Valtio ja Helsingin kaupunki ovat yhdessä tätä asiaa eteenpäin vieneet, ja itse tässä nyt näytän jäävän vähemmistöön oman kantani osalta, mutta haluan myös kunnioittaa helsinkiläisiä päättäjiä ja toimijoita, jotka ovat omat ratkaisunsa demokraattisessa järjestyksessä tehneet, joten en lähde kaatamaan tätä gryndereiden niskaan. Poliitikot kantavat sen, mikä poliitikoille kuuluu.

Kunnalliselämässä ja kunnallisessa kaavoituksessa on hyvin tuttu ilmaisu, että saako naapurin tontille rakentaa. Se on semmoinen melkeinpä vitsiksi muodostunut tapa ilmaista tämmöistä kaavoituksen epäjärjestystä. Nyt tähän tulee kumminkin ihan uusi ilmiö, ja se on keskustan ryhmäpäätös: saako naapurikaupungin tontille rakentaa? Jos keskusta eduskuntapuolueena ja eduskuntaryhmänä ottaa kannan toisen kaupungin kaavoitusasioihin ryhmäpäätöksellä, niin jo nyt on aikoihin eletty. Hallituspuolueiden edustajat esittävät ainakin omissa kunnissaan hyvin pontevasti sitä, kuinka valta on hallituksella. Miksi, edustaja Torniainen, miksi, edustaja Heinonen, tässä valta ei ollut hallituksella?

16.52 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Ehkä on hyvä todella käydä nyt tämän asian tausta läpi: Viimeiset 20 vuotta niin Helsingin kaupunki kuin valtio ovat kehittäneet tätä pääkaupunkiseudun ilmailua siihen suuntaan, että toimintoja keskitetään Helsinki-Vantaalle. Tämä on johtanut siihen, että Malmilta toiminnot ovat vähentyneet ja osin loppuneet. 2015—2018 julkisen talouden suunnitelmassa valtio ja Helsinki sopivat siitä, että kun Helsinki on halunnut tiivistää kaupunkirakennettaan, se kaavoittaa Malmin asuntokäyttöön ja valtio vastaavasti siirtää ne toiminnot, joita valtio on Malmilla pitänyt, Helsinki-Vantaalle tai jonnekin muualle. Tältä pohjalta ollaan menty, ja eri instanssit ovat sitten tehneet ne päätökset, joita tämä asia on vaatinut, niin Helsingin kaupunki omassa kaavoituksessaan kuin sitten valtio omilla ratkaisuillaan — joiden muuttamista nyt ei muuten olla esittämässä.

Nyt kun sitten täällä käsitellään tätä kansalaisaloitetta, joka siis tähtää varmasti ihan perustellusti siihen, että Malmin kentän toiminta säilytetään, niin ei tässä vaiheessa eduskunta voi lähteä poikkeamaan yksittäisen kaupungin kaavapäätöksestä. Perustuslakivaliokuntahan totesi, että se olisi mahdollista mutta ei todellakaan ongelmatonta, että lähtisimme täällä mestaroimaan yksittäisen kaupungin kaavapäätöstä. Minkälaisen pandoran lippaan se sitten avaisi, jos aina, kun jostain kaavapäätöksestä 50 000 ihmistä valittaa kansalaisaloitteen muodossa tänne, täällä eduskunnan isossa salissa lähdettäisiin sitä sitten pähkäilemään?

Eli kyllä tässä valta on ollut Helsingin kaupungilla siinä vaiheessa, kun se on kaavoituspäätöksen tehnyt, ja valtiolla siinä vaiheessa, kun valtio on ilmoittanut, että ne omat toiminnot, joita Malmilla on ollut, siirretään muualle. Jos hallituspuolueilla oikeasti olisi tässä nyt halu turvata Malmin kenttä, niin kyllähän hallitus olisi tehnyt sitten sellaisia päätök-

siä, joilla näitä toimijoita olisi resursoitu ja heidät [Puhemies: Aika!] oltaisiin pidetty Malmin kentällä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Vehkaperä — poissa, edustaja Viljanen — poissa, edustaja Wallinheimo — poissa, edustaja Mäkelä — poissa, edustaja Viitanen.

16.54 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä puheenvuoro tulikin äkkiä. — Haluan jatkaa nyt vähän sitä, mitä tuossa aloittelin debatin yhteydessä. Ensin tietenkin haluan tässä myös omalta osaltani kiittää kansalaisaloitteen tekijöitä ja todeta, että kansalaisaloite sinänsä on aina merkittävä ja se ansaitsee asianmukaisen käsittelyn, ja se on minusta tärkeä periaate kaiken kaikkiaan täällä eduskunnassa.

Mutta sitten ihan tähän asiaan: Kyllä minua nyt häiritsee se sama asia, mikä täällä monen muunkin edustajan puheenvuorossa on ollut esillä. Muistan niin elävästi sen tilanteen täällä eduskunnassa ennen viime kunnallisvaaleja, kun tästä Malmista keskusteltiin. Silloin hyvin voimallisesti pääministeriä myöten keskusta sitoutui siihen, että Malmin lentokenttä, sen toiminnot turvataan. Siitä puhuttiin ennen vaaleja, ja muistan sen siksikin, koska jo silloin kysyin, että jos näin on, niin onko hallitus nyt sitten konkreettisesti tekemässä toimia, joilla se ei siirrä lisää toimintojaan pois Malmilta, joilla se tekee päätöksen, että ”selvä, valtakunnan näkökulmasta me tarvitsemme Malmin kenttää edelleen”, ja sitten päättää myös sen, että nämä toiminnot siellä säilytetään, sinne palautetaan — niitä oli silloin jo vähän sieltä vedetty pois. Tätä kysyimme ääneen myös tuossa tilanteessa. No, vastauksia emme saaneet. Nyt käytännössä olemme saaneet sen vastauksen, että ilmeisesti tämä oli tyhjää puhetta silloin vaalien alla, koska edelleenkään ilmeisesti sitä pääministeri Sipilän aloitetta Malmin kentän turvaamiseksi ei ole tullut. Sitä täällä kyseli myös hallituspuolue kokoomus edustaja Heinosen suulla äsken, ja tietenkin jos kuuluisin nyt hallituspuolueisiin, niin olisin erittäin tarkkana siitä, mitä nyt nimenomaan hallituksen piirissä tämän asian johdossa tapahtuu ja tehdään. Ei ole niin, että hallituksella ei ole tästä mitään vastuuta, koska hallitus itse [Puhemies: Aika!] on tehnyt itsensä osapuoleksi silloin, kun tämä aloite tuli.

16.57 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Omasta puolestani haluan lämpimästi kiittää tämän kansalaisaloitteen tekijöitä, että tämä asia on todellakin tullut nytten eduskuntaan ja on myöskin sitten saanut lähetekeskustelun. Myöskin valiokunnassa on käyty tästä asiantuntijakuuleminen omasta mielestäni erittäin hyvin ja asiallisesti, ja valiokunta on tehnyt mietinnön, joka näyttää olevan yksimielinen.

Oma mielipiteeni on edelleen se, että Malmin lentokenttä, lentopaikka, on erittäin tärkeä sekä yleisilmailun että yksityisen ilmailun koulutuksen ja kaikkien muidenkin toimintojen osalta, ja haluan painottaa sitä, että kyllä jo edellinen hallitus on myöskin linjannut omassa kehysriihessään vuonna 2014, että korvaava lentopaikka, lentokenttä, tulee löytyä näille toiminnoille, jotka Malmilta mahdollisesti siirtyvät, jotka nyt näyttävät siirtyvän sieltä. Valiokunnan kuulemisissa on tullut esille, että sieltä on toimintoja siirtynyt jo paljonkin pois, mikä on tietysti valitettavaa.

Itse haluan painottaa sitä, että jos Helsingin kaupungin päättäjät haluavat laajasti, että Malmi säilyy lentoliikennetoiminnassa, niin se on kyllä Helsingin kaupungin päättäjien asia myöskin toimia tässä asiassa. Keskusta on aikanaan tosiaankin linjannut, että me ha-

luaisimme, että Malmin lentoliikennetoiminnot säilyisivät Malmilla, [Pia Viitanen: Mitään muutosta ei ole, Sipilä ei tee mitään muutosta!] mutta sen takia täällä on myöskin keskustan mielestä aivan hyvä lausuma: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä.” Ja olen saanut ainakin tietoa, [Puhemies: Aika!] että tätä asiaa selvitetään jo nyt.

16.59 **Mia Laiho kok:** Arvoisa puhemies! Helsingin Malmin lentoasemalla on pitkä historia, ja se on yleisilmailun kansainvälinen lentoasema Helsingissä. On surullista seurata vierestä sen kohtaloa, mitä sille ollaan tekemässä ja miten sitä ollaan alas ajamassa.

Nythän käsittelyssä olevan kansalaisaloitteen tavoitteena on ollut laki Malmin lentoaseman säilyttämiseksi ilmailukäytössä. Perustuslakivaliokunta on kuitenkin arvioinut, että olisi ongelmallista, että sitä sovitettaisiin yhteen kunnallisen itsehallinnon kanssa. Liikenne- ja viestintävaliokunta mietinnössään, mihin tässäkin on viitattu useampaan kertaan, ei halua puuttua yksittäisen kunnan itsemääräämisoikeuteen, mutta samalla täytyy löytyä toiminnoille korvaavat tilat muualta.

Malmin lentokenttähän on kuitenkin myös kulttuurihistoriallisen näkökulman kannalta merkittävä kohde. Se ei tietenkään ole sellaisenaan entisellään, vaikka sinne toki se rakennus jää, jos se lentotoiminta sieltä siirretään. Mutta sekin täytyy tietenkin huomioida, että se saa arvoisensa ympäristön, jos lentotoiminta sieltä siirtyy pois.

Kun katsoo länteen, etelään ja Eurooppaa kohden, on yllättävää se, miten vähän ilmailu Suomessa merkitsee tai millainen näkyvyys sillä on meidän yhteiskunnan toiminnoissa ja miten suuri arvostus sille annetaan. Jos ajatellaan Keski-Eurooppaa, niin siellähän ilmailu on ihan toisenlaisessa arvostuksessa kuin täällä meillä. Ilmailuharrastus ja siihen liittyvät oheistoiminnat ovat ihan oleellisesti toisenlaisessa osassa kuin täällä, jossa se nähdään vain ammattimaisena liikenteenä, valitettavasti. Meillä on aivan sellainen erilainen toiminnan kulttuuri.

Malmi on oleellinen osa myös Suomen ilmailuhistoriaa, ja se on osa sitä arkkitehtonista jälkeä. On tärkeää, että me säilytämme siitä jälkipolvillemme myös historiaa.

On tärkeää huomioida, että metropolialueella on varakenttä jatkossa jo ihan yhteiskunnallisen kriisivalmiuden näkökulmasta. Jos ajatellaan pääkaupunkiseutua ja Helsinkiä koko ajan kasvavana kaupunkina ja metropolialueena, niin onhan se kovin erikoista, että täällä ei ole varakenttää.

Jos Helsinki pysyy kuitenkin omassa kannassaan sijoittaa lentokenttäalueelle rakentamista, mitä itse pidän erittäin valitettavana, olisi selvitettävä paikka, jonne Malmin toiminnat sitten voitaisiin siirtää. Tässä yhteydessä on huomioitava niitä yrittäjiä, joita siellä tällä hetkellä toimii, kuten lentokoulut, ettei niitä voida siirtää pitkälle vaan kohtuullisen matkan päähän, eli käytännössä sen pitäisi olla lähellä Uudellamaalla. Pääkaupunkiseudulla, esimerkiksi Nummelassa tai Hyvinkäällä, on lentotoimintaa, ja siellä olevien toimintojen laajentaminen voisi olla yksi mahdollisuus, mutta toki on niitä muitakin. Tähän tarvitaan luonnollisesti lentokenttien sijaintikuntien mukaanotto jatkosuunnitteluun ja mahdollisuutta vastaanottaa nykyinen Malmin tulevaisuus. Itse uskon, että näistä toiminnoista ja ilmailusta tulee olemaan positiivista nostetta sille alueelle, joka nämä toiminnat jatkossa vastaanottaa, mikäli Malmin kentän toiminnat alas ajetaan. Se voi lisätä myöskin sen ympäristön houkuttelevuutta niin harrastusmahdollisuuksien kuin uusien työpaikkojen luomisen muodossa.

Arvoisa puhemies! Malmin lentokenttä on toiminnallisesti tärkeä lentokoulutuksen ja yleisilmailun alue. Metropolialueen huoltovarmuuden ja kriisivalmiuden näkökulmasta sen toimintojen säilyttämiselle on perusteltu tarve. Malmin lentokentän toimintojen jatkuminen on varmistettava keskeytyksettä, ja korvaava paikka on löydyttävä mahdollisimman läheltä Uudenmaan alueelta, mikäli lentotoiminta Malmilla loppuu. — Kiitos.

17.04 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kansalaisaloite Malmin lentoaseman säilyttämiseksi on mielestäni hyvin mielenkiintoista luettavaa ja hyvin perusteltu asiakirja sinänsä. Pitää muistaa, mikä on tämän Malmin lentoaseman historia: rakennettu vuonna 1936 ja ollut tämän maan päälentoasemana vielä vuoteen 1952 saakka. Elikkä perusteet sille, että se on arvokas paikka Helsingissä ja Suomessa, ovat varmasti paikkansa pitävät. Edustaja Mia Laiho äsken omassa puheenvuorossaan oivallisesti kuvasi tätä historiaa, miten tärkeä se on tälle maalle ollut ja mitkä perinteet siihen liittyvät.

Tiedän, että suomalaisessa maaseutuympäristössä kulttuuriperintöön vedoten on estetty monta muuta rakentamista ja alueen käyttötarkoituksen muuttamista. Kotikunnastani voisin luetella pitkän listan, kun kulttuuriperinnön takia on estetty. On pitänyt pitäytyä siinä entisessä, ja uutta ei ole saanut rakentaa. Siellä se toimii näinpäin, mutta täällä se ei näköjään toimi. Syytä, miksi asiat ovat näin, pitää kysyä minua viisaammilta.

Kuitenkin perustuslakivaliokunta lausunnossaan totesi aivan oikein, että kuntalain 121 §:hän antaa kunnille ihan itsenäisen päätösvallan omissa asioissaan, ja aivan oikein, perustuslakivaliokunta tässä asiassa oli erittäin oikeassa, ja se on Helsingin kaupungin asia ja sillä sipuli.

Mitä tulee sitten näihin kulttuuriperintöihin, lentotoiminnan perintöihin ynnä muihin, ne pitäisi ottaa huomioon myös Helsingin kaupungin päättäjien, mutta kun kunnioitan tuota kunnallista itsehallintoa enemmän kuin mitään tässä poliittisessa päätöksenteossa, niin pitäydyn vain toteamaan ja toivon, että tässä järki voittaisi ja saataisiin joku sellainen ratkaisu, että todellakin tämä toiminta voisi jatkua siellä. Keskustan eduskuntaryhmähän on tästä kannanoton ottanut, että jos siitä löytyisi sitten sellainen ratkaisu, että Malmin lentotoiminta voisi jatkua. Me emme mene mestaroimaan Helsingin kaupungin päätöksentekoon sisälle. Se on Helsingin kaupungin päättäjien asia.

Olen huomannut viime aikoina, että Helsingin kaupungin pormestari Jan Vapaavuorella on erittäin suurta mielenkiintoa erilaista yhteiskunnallista poliittista päätöksentekoa kohtaan, joka lähinnä viime aikoina on keskittynyt sosiaali- ja terveysministeriön pääluokan puolelle, mutta toivoisin sen yltävän jonain päivänä myös oman alueen kehittämiseen ja viihtyisyyden lisäämiseen. Ymmärrän toki, että kun yhdyskuntarakennetta tiivistetään, niin asumismukavuus vähenee, ja tässäkin salissa äsken käytettyjen puheenvuorojen perusteella grynderit ovat rikastuneet siitä. Tätähän se juuri on, että kun tiivistetään ja rakennetaan niitä hunajakennoja päällekkäin riittävän paljon ja pannaan niille hirvittävä hinta, niin asukkaat siitä eivät ainakaan hyödy. Kyllä siitä ne suuret rakentajat voiton taskuun keräävät. Sitä vartenhan ne asunnonhinnat ovat tässä kaupungissa nousseet aivan mielettömiin. Tämän takia olisi hyvä muistaa, mitä keskusta tässä on esittänyt, järkevää ratkaisua, ja uskon, että Jan Vapaavuori viisaana pormestarina osaa tämän asian hoitaa. En hänen kykyjään pätkääkään epäile. Sitä paitsi, kun tässä on kysymys Helsingin kaupungin omasta asiasta, niin aloitteenhan pitää tulla kaupungin puolelta. Kyllä se tanssiinkutsu on isännän asia, ei renkien. Isännän asia on tässä toimia aktiivisesti omien kuntalaisten hyödyksi.

Kunnilla on kuitenkin jakamaton päätösvalta omiin asioihinsa. Se on niin monta kertaa todettu. Nyt kun tätä kansalaisaloiteperinnettä tässä maassa on edistetty valtavasti, se on hyvä asia sinänsä, mutta aloitteiden tekijöiden olisi syytä muistaa, että olemassa olevia lakeja ja varsinkaan perustuslaissa säädettyjä kunnallisen itsehallinnon takeita ei aloitteella voi murtaa. Se on sitten paljon isompi savotta. Aloitteita toki pitää tehdä, ja ne ovat kunnioitettavaa toimintaa, mutta perustuslain asettamat perusoikeudet ja siihen liittyvät edellytykset pitää aina muistaa, koska se on koko suomalaisen poliittisen toiminnan ja kunnallisen itsehallinnon ja demokratian peruskivi, että perusoikeuksia kunnioitetaan. On maailmassa esimerkkejä, että on toimittu toisin, ja jälki on ollut paljon huonompaa.

Kun katsoo Malmin lentokentän historiaa, tulee todella hieman murheelliseksi siitä, että se on joutumassa nyt todennäköisesti rakennusmaaksi, ja ollaan myös rehellisiä siitä, että sen korvaavan vaihtoehdon löytäminen tuolta tasolta, Helsingin kaupungin ydinkeskustan läheltä, käytännössä on mahdotonta. Otetaan kaksi esimerkkiä: Edustaja Timo Heinonen puheenvuorossaan mainitsi Bromman kentän Tukholmassa. Aivan loistava esimerkki kaupungin keskustan lähellä olevasta kentästä, joka toimii ja ennen kaikkea tuottaa Tukholman kaupungille ja ruotsalaisille suurta hyötyä läheisyytensä ansiosta. Toinen hyvä esimerkki on Taipein kenttä Taiwanissa. 25 miljoonan asukkaan suurkaupunki, jonka lentokenttä on melkein keskustassa. Kun illalla katselee sieltä vuoren syrjältä sitä liikennettä, kun lentokone laskeutuu melkein ydinkeskustaan, niin hirvittää, onko tuo lentokapteeni oikeastaan oikeassa vai minne se laskeutuu. Sinne ydinkeskustassa olevalle kentälle se laskeutuu. Siellä se toimii. Elikkä se on mahdollista. Tässä on kysymys vain siitä, mitä isäntä haluaa eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki.

Yksi asia vielä, arvoisa rouva puhemies: Kun valiokunnan lausumaehdotusta lukee, se on aivan oikein laadittu lausuma, yksimielinen lausuma, ja siinähän sanotaan se, että näiden mahdollisten korvaavien tilojen eteen pitää tehdä töitä nimenomaan niin, että saavutettaisiin ratkaisu, joka hyödyttää kaikkia kansalaisia. Vaikka kysymyksessä on ihan selkeästi Helsingin kaupungin päättäjien asia, niin ei voida kiistää sitä tosiasiaa, että Malmin lentokentällä on Suomen kansallisen historian kannalta erittäin tärkeä kansallinen tehtävä ollut aikoinaan. Ilmailutoimintojen jatkuminen ennallaan ja yhtä hyvin varustuksin kuin se Malmilla toimii olisi tässä maassa äärimmäisen tärkeää. Tässä valiokunnan lausumaehdotus on erittäin hyvä ja kannatettava ja yksimielinen, ja toivonkin, että tässä asiassa löytyisi vielä joku semmoinen järkevä reitti kunnioittaen kunnallista itsehallintoa, mikä on suomalaisen demokratian syvin ydin.

17.10 **Ari Jalonen sin:** Arvoisa puhemies! Tässä on muutamaan otteeseen tullut esille vaihtomaatilanne, ja kun esimerkiksi jo viime kaudella Malmin kenttää puolustaneena olen perehtynyt jonkun verran tähän asiaan, niin ei ole pystytty osoittamaan semmoista vaihtomaata, mikä ratkaisisi tämän tilanteen. Eli tämäkin reitti on katsottu.

Tässä on paljon puhuttu tosiaan niistä järkisyistä, mitkä liittyvät ilmailuun, liikkumiseen ja mihin oikeastaan tämä valiokunnan mietintökin perustuu. Eli tämän lopettamisessa ei ole yksinkertaisesti yhtään mitään järkeä. Mutta kuitenkin, niin kuin sanoin, myös kansanedustajan on noudatettava lakia. Hieman ihmettelen, että täällä tosiaan näyttää olevan ihmisiä, jotka eivät välitä perustuslaista ja perustuslakivaliokunnan lausunnosta. Perustuslakivaliokunnan päätösesitys on siis näin: ”Perustuslakivaliokunta esittää, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä vain, jos valiokunnan esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomiot otetaan asianmukaisesti huomioon.” Tästä syystä siis valio-

kunta yritti etsiä kaikki mahdolliset keinot, mitä tähän pystyy tekemään. Ja tämä on erittäin perusteltu, minkä takia tämä hylky... [Puhemies koputtaa] — Tulenko pönttöön?

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Jatketaan pöntöstä, 2 minuuttia meni. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa puhemies! Kaksi minuuttia on lyhyt aika. [Mika Kari: 120 sekuntia!] — Se on 120 sekuntia, terävä huomio. Se on vähemmän kuin 20 vuotta.

Tämä päätös on kuitenkin erittäin perusteellisesti harkittu, ja kaikki mahdolliset keinot kansalaisaloitteen hyväksymiseksi kyllä tutkittiin. Mutta lakia, varsinkin perustuslakia, tulee noudattaa. Ilmailun ystävänä, Malmin ystävänä olen kokenut tämän käsittelyn aika ikäväksi ja väitän, että tämä on laajasti valiokunnan tuntemus. Tämä ei ollut mitenkään helppo käsittely, ja pidän todellakin ihmeellisenä ja ihmettelen sitä — kun yksimielisesti vaikea asia ratkaistaan lakiin perustuen, perustuslakivaliokunnan lausuntoon perustuen — miten täällä salissa on sitten tämmöisiä populistisia heittoja. On jopa pohdittava — ja en tiedä, tulisiko kenties puhemiehistön pohtia — onko tähän kansalaisaloitteeseen tehty esitys perustuslain vastainen.

Perustuslakivaliokunta siis edelleen päätösesityksessään — jos ei mitään muuta ole jaksanut lukea perehtyessään tähän asiaan — lausuu, esittää, että ”lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä vain, jos valiokunnan esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomiot otetaan asianmukaisesti huomioon”. Tämä tarkoittaa, että tällä muodolla, millä kansalaisaloite on tänne tuotu, se ratkaisuvaihtoehto ei ole perustuslain mukainen. Ja nyt kuitenkin täällä on varmaankin perehtymättömyyttään tehty esitys ja kannatus. Minä ainakin henkilökohtaisesti tulkitsen, että tämä esitys on perustuslain vastainen, ja kenties puhemiehistön tulisi pohtia asiaa, voiko tästä tällä esityspohjalla edes äänestää, koska se on perustuslain vastainen oman tulkintani mukaan. Toki olen iloinen, jos salissa jokin taho, joka tekee tämmöisen esityksen, esittää ne ratkaisumallit, joilla tämä asia pystytään ratkaisemaan Malmin kentän eduksi perustuslaki ja perustuslakivaliokunnan huomiot huomioon ottaen.

17.17 **Mika Kari sd:** Arvoisa rouva puhemies! Itsekin haluan kiittää lämpimästi kansalaisaloitteen tekijöitä. On arvokasta, että tätä Malmi-asiaa pidetään hengissä. Niin kauan kuin on mahdollisuuksia, niin kauan on toivoa. Vuonna 88, kun Malmin lentokenttä täytti 50 vuotta — vihkiäiset olivat siis vuonna 38, eivät 36 — pääsin lentämään Airveteranin DC-3:n kyydissä, ja voin sanoa, että 30 vuoteen ei ole se lentämisen riemu unohtunut eivätkä ne tunnelmat sillä kentällä. Historian harrastajana iso kosketus, mutta lentäjänä ja ilmailijana vielä suurempi. Harmittelen lähinnä sitä, että lentolupakirja on päässyt politiikan takia jo rämettymään, mutta eihän sitä tiedä, vaikka vanhemmilla vuosikymmenillä vielä innostuisi ilmailusta uudelleen myös lentämisen osalta.

Täällä puhutaan Malmin korvaamisesta, mutta nyt vain unohtuu aina se asia — täällä on kyllä muutama edustajakollega hyvin tuonut asian esille — että ei Malmia voi korvata. Malmilla tehtäviä operaatiota ja lentotoimintaa voidaan siirtää tarvittaessa muualle, varmasti löytyy kenttiä Suomesta, Etelä-Suomesta, mutta ei Malmia voi korvata niin kuin ei omaa vanhaa kotikenttääni Vesivehmaatakaan. Näillä on historiallinen arvo, alueen arvo, toiminnallinen arvo. Tietenkin myös sijainti antaa paljon arvoa, ja monet asiat, joita täällä on tuotu Malmin kentästä esiin, sitä arvoa tuovat esiin aivan oikealla tavalla. Myös vara-

laskukenttänä Helsinki-Vantaalle Malmin kenttä toimii tänäkin päivänä, niissä puitteissa kuin kenttä siihen varalaskutoimintaan oman kantavuutensa ja toiminnallisten kykyjensä puolesta on mahdollinen.

Mutta Malmilla on toiminnallista arvoa. — Taidan tulla, puhemies, vielä sinne pönttöön, kun näyttää aika menevän niin nopeasti.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Olkaa hyvä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa puhemies! Tästä Malmin toiminnallisesta arvosta: Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja siitä, että liikelentoja, chartereita ja muita mahdollistavaan lentotoimintaan syntyy citykenttiä ja jo lopetettaviksi aiottuja kenttiä otetaan citylentokentiksi. Se on yksi semmoinen iso liikennepoliittinen asia, joka alkaa olemaan jo eduskunnan asioita. Kun aikaisemmin puhuin siitä, että kaavoitus sinänsä on kuntademokratiaa ja kaupungin ja kuntalaisten valitsemien valtuutettujen ja virkamiesten yhdessä tekemää työtä, niin liikennepolitiikka, josta tänään päivällä aikaisemminkin keskusteltiin liikennekaaren osalta, on sitten jo eduskunnan asioita. Toivoisin, että suomalaisilta liikennesuunnittelijoilta löytyisi nyt — voi sanoa, että viimeisellä hetkellä — näkökulmia siihen, pystyykö Helsinki-Vantaan lentokenttä toimittamaan myös sitä liikelennon operaation keskuspaikan tehtäväänsä, joka sillä tällä hetkellä on isossa määrin ja kasvavassa määrin, vai tarvitsisimmeko tätä painetta purkamaan myös Malmin kentän, joka aivan oivallisesti myös tähän tehtävään hyvin soveltuisi.

Malmin toimintojen osalta jo aikaisemmin sanoinkin, että oli valitettavaa, että muun muassa Rajavartiolaitos siirsi tukikohtansa Helsinki-Vantaalle miljoonainvestointien saattelemana. Tällaiset viranomaistehtävät ovat tähän asti antaneet hyvin Malmin kentälle arvon myös viranomaisten näkökulmasta ja myös tämmöistä toimintaa ja rahallista ja toiminnallista painoa sille kentälle. Sitä kautta viranomaisten lähtö Malmilta oli kyllä myös harrasteilmailulle, ilmailukoulutukselle, liikelentotoiminnalle, kaikelle Malmin keskeiselle toiminnalle, iso menetys. Olisi ollut toivottavaa, että viranomaiset olisivat siellä voineet vielä jatkaa.

Oikeastaan useammankin puheenvuoron jälkeen tulen yhteen johtopäätökseen: Jos tullaan liikennepolitiikan kulmasta tätä asiaa lähestymään, olisi toivottavaa, että pääministeri Sipilä, joka asiasta on käyttänyt, voi sanoa, ehkä hieman poikkeuksellisenkin puheenvuoron, olisi sitten hallituksensa puheenjohtajana, pääministerinä, pysäyttämässä tätä kehitystä, jolla Malmi näivettyy ja lopulta häviää suomalaiseen ilmailuhistoriaan ja tämänkin päivän kartalta. Sen takia, kun puhuimme aikaisemmin ja itsekin käytin puheenvuoron kunnallisen demokratian roolista, nyt tulen valtiollisen demokratian rooliin ja kysyn, kun täällä on myös keskustan kansanedustajia, eikö olisi reilumpaa — jos asiasta käytetään kannatuspuheenvuoroja, tässä tapauksessa Malmin puolesta, ja näitä puheenvuoroja käytetään pääministerin toimesta, ilmailijan toimesta — että pääministeripuolueen tuki näkyisi käytännössä eikä ainoastaan näissä salin puheissa. Mielelläni ottaisin teidät, arvoisat keskustaveljet ja -siskot, Malmin puolustamisen yhteiseen rintamaan, myös tämmöisen entisen ilmailijan näkökulmasta, mutta minulle niin entisenä ilmailijana kuin tämän päivän poliitikkona tekee pahaa se, että täällä ollaan Malmin puolesta mutta käytännön tekemisen puolella teot puuttuvat. [Eeva-Maria Maijala: On tekoja!]

Ilmailijoita ei saa jättää jatkuvaan sakkaustilaan Malmin asiassa, vaan näissä asioissa on löydettävä ilmailijoille tukea — ei pelkästään harrasteilmailuille vaan suomalaisen liikennepolitiikan kehittämiselle myös ammattiliikenteen puolella. — Kiitos. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pysytään puhujalistassa.

17.23 **Pekka Puska kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On todella hyvä, että tämä kansalaisaloite tehtiin, ja tässä keskustelussa on tullut esille todella paljon hyviä näkökohtia niin Malmin puolesta kuin yleisemminkin näissä pienilmailun asioissa. Mutta kun edustajat — ainakin edustajat Viitanen, Myllykoski ja Kari — ovat lähettäneet keskustalle terveisiä, niin on korostettava, että me keskustassa ryhmänä yksimielisesti niin täällä eduskunnassa kuin valtuustossa olemme Malmin kannalla. Mutta kysymys on yksinkertaisesti kunnallisen itsehallinnon asiasta ja Helsingin kaupungin päätöksestä. Asiaa on selvitetty hallituksen puolelta, ja myöskin pääministeri Sipilä on ollut siinä mukana, mutta tulos on se, että on yksinkertaisesti äärettömän vaikea ja käytännössä tuntuu lähes mahdottomalta muuttaa tilannetta, ellei Helsingin kaupunki muuta päätöstään. Asia on valtuuston ja sen puolueiden käsissä. Tätä valtuuston päätöksen muutosta vielä toivomme, ja jos siinä on mitään mahdollisuutta, niin sitä kyllä keskustan puolelta yksimielisesti tuetaan niin valtuustossa kuin täällä.

17.25 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä aihe tuntuu herättävän suuria intohimoja suuntaan ja toiseen, mikä on tietysti normaalia ja tavallistakin näissä paikallisasioissa, joissa on ristiriita suojelemisen ja rakentamisen välillä. Tässä vaiheessa keskustelua varmaankin kaikki argumentit Malmin lentokentän puolesta lienee sanottu kuten myös ne argumentit, joiden nojalla sitä kenttää oltaisiin siirtämässä rakennuskäyttöön. Oikeastaan täytyy todeta, että ainoan suorastaan tuoreen näkökulman tähän keskusteluun toi edustaja Hoskonen äsken sanoessaan, että kun pormestari Vapaavuori tuntee niin suurta mielenkiintoa ottaa kantaa valtakunnan politiikkaan, niin ottaisimme mekin täällä hieman kantaa tuohon Helsingin kaavoitukseen. Itseäni ainakin tämä hieman huvitti, ja olen tästä samaa mieltä.

Mutta liikennevaliokunnan jäsenenä keskityn enemmän tähän liikennepoliittiseen yleisnäkökulmaan, että mikä on ilmailun arvo maamme kannalta liikenteellisesti noin yleisemmin. Valiokunnassa tätä asiaa ja lukuisia muita asioita käsitellessä on käynyt selväksi, ettei ilmailu suinkaan ole loppumassa tai edes vähenemässä. Päinvastoin, miehitetyt ja miehittämättömät lennokit ovat tulevaisuutta, ja meidän olisi syytä olla eturintamassa niiden teknologian kehityksessä, ja se, että me voisimme olla siinä eturintamassa, vaatii tietysti myös fasiliteetteja niiden kehittämiseen ja testaamiseen eli suomeksi sanoen lentokenttiä. Siksi pidänkin erittäin hyvänä, että me eduskuntana ajattelemme koko maan etua näissä asioissa ja huolehdimme ainakin korvaavien lentokenttätoimintojen löytämisestä sitoutuen tähän valiokunnan esittämään ponteen.

17.26 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Tänään on käyty hyvää ja seikkaperäistäkin keskustelua Malmin lentokentän merkityksestä paitsi pääkaupunkiseudulle myös koko Suomen lentoliikenteelle ja huoltovarmuudelle historiallisista seikoista nyt puhumattakaan, ja täällä eduskunnassa on tänään kuultu paljon Malmin kenttää puolustavia puheenvuoroja.

Kyse ei tosiaan ole pelkästään liikennelennoista, harrasteilmailusta tai huoltovarmuudesta, jotka nekin on aivan asiallisesti mainittu tässä valiokunnan mietinnössä, vaan Malmin lentokentän sijainti korostuisi esimerkiksi Suomenlahdella tapahtuvassa suuronnettomuudessa ja sen yhteydessä tarvittavissa pelastustöissä. Kokoomusedustaja Heinonen tähän hieman aiemmin viittasi käyttämässään seikkaperäisessä puheenvuorossa, mutta halusin vielä erityisesti korostaa tätä asiaa.

Arvoisa puhemies! Erittäin hyviä puheenvuoroja ja puoltavia näkemyksiä kentän säilyttämisen puolesta on tullut esille myös keskustapuolueen, pääministeripuolueen, riveistä. Mutta kuten edustaja Kari äsken totesi, nyt tarvitaan myös konkreettisia tekoja Malmin kentän säilyttämisen puolesta. [Mika Kari: Eikä puheita!] — Puheet eivät riitä, tarvitaan tosiaan konkretiaa. Edustaja Raatikainen on tehnyt esityksen, ja edustaja Meri on sitä kannattanut, ja odotamme tätä äänestystä suurella jännityksellä. [Mika Kari: Ei riitä sekään!]

Arvoisa puhemies! Haluan myös kiittää kansalaisaloitteen tekijöitä siitä, että he ovat nostaneet tämän tärkeän asian eduskunnan käsiteltäväksi. Kansalaisaloitteita ja sitä koko prosessia yleisellä tasolla on viime aikoina paljon moitittu, mutta täytyy kuitenkin muistaa, että en usko, että ilman tätä kansalaisaloitetta eduskunta olisi ottanut asiaa ollenkaan käsittelyyn. On hyvä, että kansallisesti näin tärkeästä asiasta keskustellaan ja myös päätetään täällä eduskunnassa.

17.28 **Mirja Vehkaperä kesk:** Arvoisa puhemies! Malmin lentokentän osalta me tiedämme aikaisemmat sopimukset Helsingin kaupungin ja valtion välillä. Tällä hetkellä Helsingin kaupungin kanta on se, että he haluavat kaavoittaa sinne asuntoja. Jos ja kun me haluamme aidosti ja oikeasti päätöksen Malmin jatkosta, niin se päätöksenteon paikka ei ole eduskunta, vaan se on Helsingin kaupunginvaltuusto. Minä itse toivon, että me voimme omalla lausumallamme ja omalla painoarvollamme muutoin vaikuttaa siihen, että Helsingin kaupunki käy yhdessä myöskin ehkä ministerin ja ministeriön väen kanssa keskustelua lähtökohtaisesti koko Malmin säilyttämiseksi sillä alueella tai korvaavan kentän löytämiseksi hyvienkin yhteyksien ja etäisyyksien päässä Malmin alueesta.

On selvää, että me tarvitsemme pienlentokenttiä, ja sitä tulevaisuutta nähdään yleisilmailun alueella niin, että ainoastaan iso Helsinki-Vantaan lentokenttä tai maakuntakentät eivät voi palvella sitä lentoliikennettä, jota tulevaisuudessa älykkäiden liikkumismuotojen osalta me tulemme näkemään.

Mitä tulee itse pääministeri Sipilään, niin hänellä on tietysti oikeus omiin mielipiteisiinsä, mutta kun me olemme itse valiokunnassa käyneet tätä asiaa läpi, niin kyllä tässä ovat tulleet perustuslailliset ja kunnan itsehallintoon menevät seikat hyvin vahvasti esille. Siis itse kansalaisaloite ei ole perustuslain vastainen, tai se idea ja ajatus siinä, mutta mitä tulee säätämisjärjestykseen siinä, voimmeko kunnalliseen itsehallintoon kaavoitusprosessien ja maankäytön osalta vaikuttaa, niin minä olen tullut siihen lopputulokseen, että emme.

17.30 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Keskusta kantaa vastuuta koko Suomesta, myös Helsingistä. Keskustalla oli tosiaankin halu puuttua Malmin asiaan kansalaisaloitteen mukaisesti. Olisimme varmasti myöskin päättäneet asiasta sillä tavalla, jos meillä olisi Helsingissä ollut enemmän valtaa, mutta muut puolueet päättivät asiasta toisin eivätkä toimineet.

Nyt mietin sitä, että missä nyt ovat tässä salissakin niitten puolueitten edustajat, jotka ovat päättämässä, että Malmin kenttää ei tällä tavalla kehitetäkään lentokenttänä. Kaikki

ovat karanneet täältä salista — se siitä. [Mika Kari: Ei ole kaikki!] Meidän keskustalaisten vastuunako on kantaa Helsinginkin asioista huoli?

Nyt sitten me yritämme keskustalaisina oman osuutemme tehdä sen eteen, että tätä Malmi-asiaa kehitettäisiin sillä tavalla, kuten kansalaisaloitteessa oli, mutta arvostamme myöskin perustuslakia yli kaiken ja kunnioitamme kuntien itsehallintoa.

Nyt vielä eteenpäin: Ilmailu kehittyy todella paljon, uutta älytekniikkaa on koko ajan kehittymässä ja tulossa lisää. Mistä löydetään nyt sitten korvaavia, järkeviä, hyviä alueita tämän asian eteenpäinviemiseksi? Toivon, että nyt sitten pääkaupunkiseudulla päättävät puolueet ja toimijat löytävät meidän liikenne- ja viestintävaliokunnan yksimielisen mietinnön mukaisesti korvaavia alueita sieltä. Minä kyllä uskon, että keskusta, joka hoitaa ympäristöministerin ja liikenneministerin tehtäviä, hoitaa tätä asiaa eteenpäin ja auttaa siinä, toivon mukaan, mitä olisi ratkaisuja löydettävissä.

17.32 **Antero Laukkanen kd:** Arvoisa rouva puhemies! Malmin lentokentän tarina lähenee loppuaan, valitettavasti. Tai ehkä vielä on toivoa.

Keskustelussa on tullut esiin näkemys siitä, että Malmin lentokenttä on Helsingin asia. Muutama näkökulma tähän Helsingin oikeuteen yksin ratkaista Malmin lentokentän tulevaisuus: on totta, että Malmin lentokentän kohtalo on juridisesti Helsingin päätösvallassa, mutta henkisesti se on koko Suomea koskeva asia, kulttuurillisesti se koskettaa jopa koko Eurooppaa, ja aivan erityisesti se on pääkaupunkiseudun yhteinen asia.

Malmin lentokentän toimintaa ei tulisi lopettaa. Se on ainutlaatuinen kokonaisuus, jonka kansallinen arvo ei ole rahassa mitattavissa vaan jonka merkitys on elämää suurempi, sen merkitys on ylisukupolvinen, ja näin ollen se on osa kansallisaarteitamme. Se on osa ilmailuhistoriaamme, se on arkkitehtonisesti merkittävä kokonaisuus, joten Malmin lentokentän merkitys on korvaamaton. Se on korvaamaton ilmailukoulutuksen ja harrastustoiminnan näkökulmasta koko pääkaupunkiseudun alueella. Tätä Malmin lentokentän erityisyyden kuvaamista voisi jatkaa loputtomiin. Siksi onkin erityisen ihmeteltävää, miksi Helsinki ei näe Malmin lentokentän arvoa. Tai olisiko oikeammin sanoa: miksi helsinkiläiset poliitikot eivät näe Malmin lentokentän arvoa?

Kun täällä aikaisemmissa käsittelyissä pääministeri antoi henkisen tukensa Malmin kentälle, se oli merkittävä kannanotto, vaikka jo silloin oli aistittavissa, ettei Lex Malmi kestä perustuslain läpivalaisua. Se ei ole yhdenkään puolueen vika, vähiten pääministerin vika. Nyt onkin edessä mielenkiintoinen vaihe. Aikooko Helsinki olla Suomen pääkaupunki, joka tunnistaa koko Suomen edun ja päättää käsitellä uudestaan asian Malmin lentokentän säilyttämisestä? Pääkaupunkiseudulta ja erityisesti Helsingiltä pääkaupunkina odottaisi sellaista johtajuutta, jossa ei aina vain katsottaisi sitä omaa etua.

Kaikki te, jotka olette joskus Malmin lentokentältä nousseet pienkoneella ilmaan, tiedätte sen, että kun se maisema siitä avautuu, niin se Malmin lentokentän alueen ympäristö on aivan täynnä tyhjää lepikkoa, metsää. Siellä on niin paljon tilaa, että tuntuu melkein käsittämättömältä sellainen peruste, jossa sanotaan, että juuri tämä on nyt se plänttti, jonka haluamme ja johon haluamme laittaa nämä 25 000 asuntoa. Ja kun vielä ottaa nämä niin sanotut taloudelliset todellisuudet huomioon, minkälainen suoalue tämä Malmin lentokentän alue on ja kuinka monta kilometriä sinne joudutaan laittamaan paalutusta, että sinne voi yhtään ainoaa taloa rakentaa, tuntuu käsittämättömältä, miksi helsinkiläiset poliitikot eivät tätä ymmärrä ja näe, kun se on kaikkien helposti todettavissa ja havaittavissa.

Hyvä Helsinki, hyvät helsinkiläiset poliitikot, minä vetoan teihin: Teillä on nyt valta ja mahdollisuus tehdä historiaa, säilyttää historiaa ja kumota tämä tekemänne päätös, ottaa se uudelleen käsittelyyn, käydä neuvotteluja valtion kanssa jostakin muusta ratkaisusta. Kaikki päätäntävalta on teillä. Johtakaa maata nyt, niin kuin maata pitää johtaa, ei vain yhdestä pienestä näkökulmasta katsoen. [Ari Jalonen: Hyvä puheenvuoro!]

17.37 **Ari Jalonen sin:** Arvoisa puhemies! Lähes kaikki on sanottu jo, ja äskeinenkin puheenvuoro oli hyvä esimerkki siitä.

Tosiaan lainopilliset seikat johtavat tähän päätökseen, mikä täällä on. Mutta samaan aikaan, kun me tiedämme tosiaan, mikä merkitys Malmilla on, esimerkiksi kulttuurihistoriallinen arvo, niin se perustuu nimenomaan siihen, että se on toimiva lentokenttä. Pelkkänä rakennuksena sillä ei ole niin suurta merkitystä kuin sillä nykyään on toiminnallisena kenttänä.

Toinen asia, mikä on tässä jäänyt oikeastaan vielä sanomatta — nyt löytyi semmoinen: Kyseessähän on Suomen toiseksi vilkkain kenttä ja todella merkittävä ilmailun kohde. Kun me otamme huomioon ilmailun merkityksen Suomelle, Helsinki-Vantaan Aasian tilanteen, niin se on jotain, mitä pitää myös suojella. Jos kuvitellaan, että tämä pienilmailu siirtyisi sinne, niin ei isoakaan häiriötä tarvitse olla, kun sinne tulee liikenteellisesti ruuhkaa eikä toimikaan enää tämä Helsinki-Vantaan ajattelu, ja sitä kautta Suomen asema heikkenee tässä ilmailun saralla. Jos taas me ajattelemme tulevia ilmailumuotoja ja jos otetaan robotti, missä on kiinteät siivet, niin aina se tarvitsee kiitoradan, eikä sekään sinne Helsinki-Vantaalle sovi.

Tälle ei ole korvaavaa kenttää, ja tämä lausuma on erittäin tärkeä siinä suhteessa. Malmia ei saa lopettaa, ennen kuin toiminnot jatkuvat [Puhemies koputtaa] jossain muualla.

17.39 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitän lämpimästi edustaja Laukkasta tuosta vähän aikaa sitten olleesta puheenvuorosta, jossa hän pääministeriäkin kiitteli näistä kannanotoista, mitä pääministeri on Malmin lentokentän puolesta tehnyt.

Täällä keskusteluissa tänään on tullut useiden puhujien puheissa esille, että keskusta on aikanaan puolustanut Malmin lentokenttää. Se on tosiasia, ja keskusta puolustaa edelleenkin, jos vain on mahdollista toteuttaa Malmin säilyttäminen. [Ari Jalonen: Se on valtuuston asia!]

Keskusta on aikanaan noin vuosi sitten, taitaa olla helmikuussa 2017, tehnyt oman tiedotteen, jossa se oli, että Malmin lentokenttä pitäisi säilyttää. ”Keskustan eduskuntaryhmä haluaisi Malmin lentokentän toiminnan jatkuvan, vaikka Helsingin kaupunki on ilmoittanut, että alueelle tulee asuntorakentamista. Keskustalaiset kansanedustajat kannustivat ratkaisun hakemiseen ensisijaisesti niin, että asia ratkeaisi Helsingin kaupungin ja valtion maanvaihdolla. Malmin lentokentän säilyttämistä puoltavat muun muassa liikenteelliset, kulttuuriset ja asukkaiden virkistyskäyttöön liittyvät syyt. Keskusta pitää tärkeänä koko kansallista lentoasemaverkostoamme.”

Kun valiokunta kuuli muun muassa Helsingin pormestaria, niin hän ei nähnyt mahdollisuutta, että Helsinki luopuisi näistä suunnitelmistaan asuntotuotannolle Malmin alueelle. Sitten, kun puhutaan siitä, voivatko Helsingin päättäjät päättää asian siten, että Malmi säilyy, kyllä, se on Helsingin päättäjistä ja Helsingin pormestarista kiinni, [Ari Jalonen: Se on valtuuston asia!] että näin tehdään. Kun joku kaupunki haluaa, että lentokenttä säilyy — Lappeenrannassa haluttiin, että lentokenttä säilyy Lappeenrannassa, ja päättäjät tekivät sen

päätöksen. Nyt Lappeenrannalla on oma lentokenttä, jonka toimintaa halutaan kehittää. [Ari Jalonen: Se on mahdollista Helsingille!] Itse toivon, että näin tehdään myöskin Helsingissä.

17.42 **Mika Kari sd:** Arvoisa rouva puhemies! Omalta osaltani nyt viimeinen puheenvuoro tähän asiaan, ja haluan vielä muistuttaa, mistä tässä asiassa nyt on kyse.

Nyt on kansalaisaloite, johon valiokunta on yksimielisen mietinnön rakentanut, [Ari Jalonen: Kyllä!] ja nyt tässä loppumetreillä perussuomalaiset lähtivät rakentamaan varmaankin jo seuraavia vaaleja tai ainakin kannatuksensa kohentamista [Ari Jalonen: Perustuslakivaliokunnan lausunnon vastaisesti!] tasaisen laskun jälkeen rakentamalla ikään kuin tällaisen muutosesityksen nopeasti. Minä pidän sitä vähän häijynä nimenomaan ilmailijoita, liikenneilmailijoita, ammattilentäjiä, lentokoulutusta antavia ja Malmilla muuten toimiva kohtaan, että annetaan perusteetonta toivoa. Minä olisin kyllä mielelläni nähnyt perussuomalaiset, joka oli hallituspuolueena 2015—2017, ajamassa aktiivisesti keskustan veljien ja siskojen kanssa tätä Malmin puolustamista. Siellä olisi ollut se paikka oikeasti tehdä niiden puheiden lisäksi ja esitysten ja kirjoitusten lisäksi jotain tälle asialle yhdessä Helsingin kaupungin päättäjien kanssa. Siinä olisi ollut se paikka. Nyt ei ole paikka antaa perusteetonta toivoa.

Meille, jotka periaatteellisesti ja ikään kuin sydämestämme tätä asiaa Malmin kentän puolesta toimitamme, varmaan annatte hieman suuremman arvon tässä asiassa, näin toivon — edustaja Laukkaselta nyt erityisesti. Täällä on vilpittömyyttä takana. Mutta minun mielestäni se ei ole vilpittömyyttä, että annetaan perusteetonta toivoa, se on petkuttamista. Ja näin toivonkin, että jos tässä Malmin asiassa jotain on tehtävissä, niin hallitus siihen tarttuu salin ulkopuolella, ei täällä salissa pelkillä puheilla. Ja kun aikaisemmin kiitin jo kansalaisaloitteen tekijöitä, samalla toivon, että myös annetaan arvo kunnalliselle itsehallinnolle. Helsingin kaupungin päättäjät, helsinkiläisten valitsemat päättäjät, ovat tässä tämän temppelin harjalla, ja toivon, että [Puhemies koputtaa] kunnallista itsehallintoa tässä eduskunnan salissakin kunnioitetaan.

17.44 **Antero Laukkanen kd:** Arvoisa rouva puhemies! Vielä sen haluan tässä mainita, että Malmin lentokentän ainutlaatuisuus vanhan perinteen ja uusien innovaatioiden kohtaamispaikkana on loputon. Malmin lentokentän kehittämismahdollisuudet ovat huikeat. Se voisi olla Euroopan tasoinen nähtävyys ja turistikohde, [Ari Jalonen: On jo!] koska se on niin omaa luokkaansa.

Tämä Lex Malmi on tuonut esiin sen, miten perustuslaki Suomessa toimii ja itsemääräämisoikeus toimii, ja niitä on täällä kunnioitettava. Se, että täällä on käynyt ilmi, että tätä ei sellaisenaan voi nyt viedä läpi, on aivan kiistatonta. Ja on hyvä, että kunnallinen itsemääräämisoikeus on näin selkeästi tässä nostettu sille kuuluvaan arvoon. Sen takia tämä huoli onkin aivan erityinen nimenomaan Helsingin päättäjiin kohdistuvana paineena, että siellä syntyisi aitoa uutta keskustelua, pitäisikö tätä vielä harkita uudestaan ja jollakin tavalla tuoda päätöksentekoon. En pidä sitä mahdottomana ollenkaan. Siihen on paljon välineitä — kaikki, jotka kuntapolitiikassa olemme mukana, tiedämme sen.

Mutta toivon, että tämä keskustelu lehdistönkin ja median kautta voisi sillä tavalla laajentua, että kuinka paljon yksi kaupunki voi ajaa vain omaa etuaan silloin, kun on merkittävä kansallinen intressi kysymyksessä, niin kuin tässä Malmin lentokentässä on.

17.45 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Mika Kari otti esille perussuomalaisten roolin Malmin kentän säilyttämisessä. Hän totesi, että tässä tulee tehdä töitä muutenkin kuin eduskunnassa. No, todettakoon ainakin se, että edustaja Raatikainen, joka tämän esityksen teki täällä äsken istunnon aikana kansalaisaloitteen puolesta, on toiminut Malmin lentokentän eteen hyvin vahvasti myös Helsingin kaupunginvaltuustossa.

Edustaja Maijala keskustasta korosti äsken keskustan roolia Malmin lentokentän säilyttämisessä ja kyseli jopa, että missä ovat muut vastuunkantajat. No, merkittäköön nyt sekin pöytäkirjaan, että tässä salissa on keskustelun aikana ollut edustajia käytännössä kaikista muistakin eduskuntapuolueista, ei pelkästään keskustasta, joten kyllä sitä vastuuta yritetään kaikin voimin kantaa. Sitä paitsi olisin tietenkin toivonut pääministeripuolueen ryhtyvän konkreettisiin toimiin jo aiemmin eikä vasta nyt, kun tämä kansalaisaloite on täällä ensimmäisessä käsittelyssä valiokunnan mietinnön hyväksymisen jälkeen. [Eeva-Maria Maijala: On tehty jo!] Mitä ne toimet ovat, se olisi hauska tosiaan keskustan edustajilta vielä kuulla.

Historiasta vielä muistuu mieleen esimerkki Vanhasen kakkoshallituksen ajalta, jolloin Lounais-Sipoo pakkoliitettiin Helsinkiin valtioneuvoston tekemällä päätöksellä vastoin Sipoon kaupungin kantaa. Tänäänkin on puhuttu paljon kuntien itsehallintoon liittyvistä kysymyksistä, mutta kyllä tällöin vuonna 2007 tehdyllä valtioneuvoston päätöksellä jyrättiin tosiaan tämä Sipoon oma päätös, itsehallinto. En ole itsekään pakkoliitosten kannattaja, mutta katson, että näissä kysymyksissä, joilla on merkittävä rooli kansallisen edun kannalta, kuten tämä Malmin lentokentän säilyttäminenkin, [Puhemies koputtaa] valtion on kyllä katsottava maan kokonaisetua.

17.48 **Ari Jalonen sin:** Arvoisa puhemies! Pyysin vielä tämän viimeisen puheenvuoron sen takia, että on jäänyt kiittämättä kansalaisaloitteen tekijöitä, eli se olisi pitänyt tuossa esittelypuheenvuorossa luonnollisesti jo tehdä.

Mutta olisin toivonut, että tähän löydetään toisenlainen ratkaisu, vaikka nämä ennakkomerkit tosiaan, niin kuin edustaja Laukkanen sanoi, olivat huonot. Niitä ratkaisumalleja ei löydetty. Siellä on perustuslaki tosiaan vastassa, ja perustuslakivaliokunnan lausunto on yksiselitteinen. Ei siinä ole sen ihmeempiä tulkinnanvaroja. Ei löydetty ratkaisua muuta kuin tämä. Mutta kansalaisaloitetta pitää kunnioittaa mielestäni niin paljon, että se pitää tuoda saliin, ja yksimielisesti tähän, vaikkei kivalta tunnukaan, päädyttiin.

Nyt kuitenkin tuo lausuma, minkä liikenne- ja viestintävaliokunta on tehnyt, perustuu nimenomaan niihin toimintoihin, ja se antaa edelleen Malmin ystäville pontta siihen, että Helsingin valtuustoon otetaan yhteyttä ja toimitaan sitä kautta, koska siellä on se oikeus ja mahdollisuus vielä pelastaa Malmin kenttä. Lienee selvää tämän salikeskustelun perusteella, että kulttuurihistorialliset ja ilmailulliset syyt nykyisin ja tulevaisuudessa puoltavat Malmin kentän säilymistä. Oletan, että Helsingin kaupunki ottaa asian käsittelyn vakavasti.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.